

BUDAPEST IV. Semmelweis u. 15. I. 4.

T. c. Dunaposta

Exter

Polgári postai ügylet

Németi Ujság

Noviszád, 1940 júni

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 167. szám

Hitler és Mussolini Münchenben dönt a békéről A békefeltételek kemények lesznek - írja Göring lapja

Az angol minisztertanács a háború folytatása mellett döntött — A németek hétfőn több mint százezer foglyot ejtettek — Elmúlt a balkáni háború veszélye

A Stefani-iroda jelentésében München javában készülődik arra, hogy a tengely történelmi nevezetességű középpontja legyen, amely felé az egész világ feszült figyelemmel fordul. A város már a kora reggeli órákban lobogódiszt öltött. A házakra kitűzték a két győztes hatalom zászlóit. Az éjszaka folyamán máris több előkelő személyiség érkezett a városba. Kedden reggel 6 órakor érkezett oda Berlinből Dino Alfieri olasz nagykövét, a nagykövetség főtisztviselőinek kíséretében. Dornberg német birodalmi külügyminisztériumi szertartásfőnök a Brennerre utazott, hogy a határon fogadja a Ducet. Alfieri szintén a Duce elé utazott.

Az Avala madridi jelentése szerint a német kormány felhívta Spanyolországot, hogy vegyen részt a Franciaországgal folytatandó béketárgyalásokon.

AZ OLASZ LAPOK A TALÁLKOZÓRÓL

Rómából jelenti a Stefani-iroda: Az olasz lapok feltűnő formában közlik a Führer és Mussolini találkozásának hírét. Hangoztatják, hogy ezen a találkozáson teszik le az új Európa alapjait. A Popolo di Roma ezeket írja:

Hogy mi a célja a találkozásnak, azt bárki könnyűszerrel kitalálhatja. Abban a percben, amikor Franciaország minden arcvonalon leteszi a fegyvert és a különféle kérdése felmerül, a háboruban egyesült tengelyhatalmak egysége a békefeltételek kérdésében is annál szilárdabb lesz. A Führer és a Duce van hivatva dönteni Európa térképéről és még inkább a szomorú emlékeztető demokráciák romjain felépítendő új európai egységről.

AZ OLASZ HADSEREGPARANCSNOKOK MUSSOLININÁL

Rómából jelenti: Mussolini elutazása előtt fogadta Graziani és Pavolini tábornokokat. Beavatott körökben ennek a megbeszélésnek igen nagy jelentőséget tulajdonítanak.

KEMÉNY, DE NEM MEGSZÉ- GYENÍTŐ FELTÉTELEK

Essenből jelenti: Göring lapja az Essener Nationalzeitung a következőket írja:

Tudjuk, hogy sem Hitler, sem Mussolini nem tanúsít ebben a pillanatban olyan szégyenletes magatartást, mint az angolok és franciák minden államférfia és hadve-

zére 22 évvel ezelőtt, amikor a világháborúban összeomlott a német nép. A Führer és a Duce által megszabott feltételek nem lesznek megsemmisítőek, de kemények s mélyrehatóak lesznek. Az a tény is befolyásolja majd őket, hogy a német birodalom Franciaország katonai összeomlása után is háborúban áll majd Angliával, amely folytatni akarja a blokádháborút.

München üdvözli Hitlert

Mint a német távirati iroda jelenti, München lakossága már a kora reggeli órák óta nagy sietséggel készülődött Hitler és Mussolini fogadására. Amikor Hitler vonata délben befutott a müncheni főpályaudvarra, az egybegyűlt lelkes közönség harsány éljenzéssel üdvözölte. Hitler üdvözlésére megjelent a pályaudvaron Epp tábornok, bajor birodalmi helytartón és Wagner kerületi vezetőn kívül a párt, az állam, a véderő és a város valamennyi Münchenben tartózkodó képviselője. Hitler elhaladt a sorfalat álló alakulatok között, majd kíséretével együtt áthajtatott a város főbb utvonalaiban. Mindenütt német és olasz lobogók lengtek. Az utakat sűrű sorokban szegélyező lakosság leirhatatlan lelkesedéssel fogadta Hitlert, aki a győzelmes nyugati csaták után most első ízben tért vissza Németországba.

Mussolini — ugyanúgy, mint 1937 szeptemberében — most is a Károly herceg palotájában lakik. Lakosztályát már be is rendezték. München lakossága Hitler érkezése után is az utakon maradt és várta a Ducenak a délutáni órákra jelzett érkezését.

A MÜNCHENI TALÁLKOZÓ JELENTŐSÉGE

Milánóból jelenti: A Corriere della Sera kiemeli Hitler és Mussolini találkozásának mérhetetlen jelentőségét a jelenlegi drámai pillanatban. A Berlin—Róma tengely

— írja — teljes mértékben érvényesül ma is és a jövőben is. Franciaország most bünhődik olaszgyűlöletéért, angolmádatáért és azért a csökönyös, maradi szellemért, amelynek oktalan tanácsára meg akarta akadályozni a fiatal népek menetelését.

Megkezdődött a müncheni tanácskozás

Münchenből jelenti a német távirati iroda: Mussolini miniszterelnök, Ciano gróf külügyminiszter, Bastiniani kabinetfőnök és Bottai helyettes vezérkari főnök kíséretében kedden délután 3 órakor megérkezett a müncheni főpályaudvarra. A Führer az olasz kormányfőt a pályaudvar tornácán üdvözölte. A diszkalakulatok tiszteletadása után Hitler a Ducet gépkocsin szállására kísérte. Ciano gróftól Ribbentrop külügyminiszter, Bottai tábornokot, az olasz hadsereg helyettes vezérkari főnökét pedig Keitel vezéreztetés, a német véderő főparancsnokságának főnöke kísérte a Károly herceg palotába.

München lakossága leirhatatlan lelkesedéssel fogadta az érkező olasz kormányfőt. A város közönsége azon az utvonalon, amelyen Hitler és Mussolini szállására hajtatott, a két államférfit mindenütt nagy lelkesedéssel üdvözölte.

A megbeszélések Hitler és Mussolini között délután négy órakor megkezdődtek. A megbeszéléseken német részről részvesz Ribbentrop külügyminiszter és Keitel vezéreztetés is.

KEDDI NÉMET HADIJELENTÉS

A német véderőfőparancsnokság keddi jelentése így hangzik:

Franciaország katonai összeomlása pihenés nélküli üldözésünk hatása alatt gyorsan halad előre. Caen és Le Mans között több helyen átkeltünk az Orne folyóra és Orleáns felett elérjük a Loiret. A gyors csapatok — mint a külön jelentés már hírül adta — megszállták Le Creuzot helységet, a francia fegyvergyártás központját és elfoglalták Belfort várát.

Dijon vára harc nélkül elesett. Metz vára is megadta magát egy merészen előretörő, mozgó német osztagnak. Onnan kiindulva, hátbatámadtuk Didenhofen két oldalán a Maginot-vonal még védekező állásait. A Maginot-vonalon Saarbrücken felől délre történt átkelést a Rajna-Marne csatornáig kiszélesítettük. A Rajna felső folyása mentén tovább halad a támadás a Vogézek irányában. Colmar elfoglaltuk. Egyedül a hétfői nap folyamán jóval több, mint százezer foglyot ejtettünk. A zsákmány sok francia hadosztály és több vár egész felszerelése.

A légi haderő folytatta az üldöző harcot az Atlanti Óceán partvidéke és a Loire felső folyása között vízszelő ellenség ellen. Különösen sikeres volt a szállító-, lőszer- és üzemanyagvonatokkal zsúfolt rennesi pályaudvar elleni légi támadás. Heves robbanások közben egész vonatok a levegőbe repültek, a csapatok között pedig szörnyű vak rémület támadt.

A Loire torkolatában sikerült az ellenséges szállítóhajók ellen intézett támadások során az eddigi legnagyobb eredményt elérni. Hatalmas mennyiségű hajót elpusztítottunk vagy súlyosan megrongáltunk. Az eltalált hajók között volt két 30.000 tonnás hajó, négy egyenként több, mint tízezer tonnás szállítóhajó és több kisebb hadi és kereskedelmi hajó.

Keddre virradó éjjel angol repülőgépek Észak- és Nyugatnémetországban újból támadásokat intéztek nem katonai célok ellen. Az ellenség összes vesztesége tegnap öt gép volt.

A Stefani jelenti kedden délután 2 órakor:

A német hadvezetőség nem adott fegyverszünetet, a hadműveletek folytatódnak

Franciaországnak vagy a béke elfogadása vagy a teljes megszállás között kell választani

A németek Északfranciaországban átlépték a Loiret, keleten pedig Lyon felé nyomulnak előre – A francia-svájci határon német őrség áll

Rómából jelentik: Tekintettel arra, hogy a franciaországi helyzetről rengeteg alaptalan és téves hír van forgalomban, a Stefani-iroda a következőkben foglalja össze a kétséghalmozgató tényeket:

1. Hétfőn délelőtt tíz órakor a francia miniszterelnök közölte Franciaország népevel, hogy Franciaországnak le kell tennie a fegyvert és a győzéstől békefeltételeket kell kérnie.

2. Petain tábornagy már vasárnap éjjelkor érintkezésbe lépett Hitler Adolffal a Párisban maradt francia tisztak útján.

3. Nagybritanniát vasárnap este tíz órakor értesítették a francia kormány végleges elhatározásáról.

4. A hadműveletek folytatódnak, a német hadvezetőség nem adott fegyverszünetet. Franciaországnak vagy a győztes feltételei szerinti békét, vagy pedig a teljes megszállást kell elfogadnia. A békefeltételek még nem ismeretesek, csak annyit lehet tudni, hogy azokat a Führer és a Duce együtt állapítja meg.

5. Északfranciaországban a német csapatok ismét megkezdték a támadást és átlépték a Loiret.

6. Keletfranciaországban a németek hétfőn elfoglalták Dijon egész vidékét. Egy német hadosztály Lyon vidéke felé nyomul előre.

7. A Maginot-vonalon a hadműveletek tovább folynak. A francia ellenállás már csak részleges. Egyes erdők még ellenállnak.

8. Nagybritannia, miután óriási nyomást gyakorolt a bordeauxi kormányra, kénytelen volt tudomásul venni a befeszített tényeket. Petain tábornagy világosan kifejtette az angol kormány előtt azt, hogy Franciaország és Anglia között milyen óriási különbségek vannak a véraldozatok tekintetében. Miután annak a lehetősége állott fenn, hogy Franciaország közteseszi a különbségek adatait, London jobbnak látta, hogy elfojtsa Franciaország elleni dühét. Anglia a maga részéről — úgy látszik — tovább folytatja a harcot, az angol nép azonban aggodalommal gondol arra a pillanatra, amikor szemben találja magát Német és Olaszországgal. Churchill a végsőkig való háború mellett van, de nem minden angol vezetőember vallja nézetét.

9. Az alpesi és az északafrikai arcvonalon a Franciaország elleni hadműveletek tovább folynak a Mussolini és Hitler között már régebben megállapított tervek szerint mindaddig, amíg a Duce ellenkező parancsot nem ad.

10. Franciaország kapitulációja megszilárdítja Európa politikai helyzetét. Anglia kiszorul a szárazföldről, amelynek kétszáz év óta minden zavarát és viszályát ő okozta.

11. A német és olasz tömegek óriási lelkesedéssel fogadták a híreket.

12. A német katonák a francia-svájci határon átvették a szolgálatot

a francia vámőröktől.

13. Pontos adatok alapján megállapítható, hogy a francia légi haderő a Németországgal való küzdelemben 70 százalékát elvesztette.

A francia kormány várja a békefeltételeket

Bordeauxból jelentik: A francia kormány várja a német-olasz békefeltételeket. Minden előkészület megtörtént, hogy lehetővé tegyék a legsürgősebb határozathozatalt.

A megindult politikai tárgyalásoktól függetlenül a francia haderő tovább folynak a harcok. A legújabb jelentések szerint Orléans vidékén francia ellentámadások voltak. A német hadsereg napiparancsában utasítást kapott, hogy a legérellyesebben folytassa a harcot és a politikai tárgyalásokkal nem törődve, vigye tovább a támadást.

A NÉMETEK ELFOGLALTÁK A CREUZOT-MŰVEKET

A német távirati iroda jelenti: Belfort és Dijon erődítményeit elfoglaltuk, a Burgundiában délre előnyomuló német csapatok pedig bekerítették Le Creuzot-t, Franciaország fegyvergyárát.

FELROBBANTOTT GYARTELEPEK

Párisból jelentik: A visszavonuló francia katonaság sorra levegőbe röpítette a világhírű nehézipari központok gyárait. Felrobbantották a Citroen- és Renault autógyárat, továbbá egy repülőgépmotor-gyárat és a nehéz tankokat gyártó ipartelepeket.

AZ ANGOLOK VISSZARENDELTEK FRANCIAORSZÁGBÓL EGY KANADAI HADOSZTÁLYT

Londoni jelentés szerint egy kanadai hadosztályt, amelyet megerősítésül néhány nappal ezelőtt a francia frontra küldtek, visszavonták. A hadosztály Páristól 30 mérföldnyire volt és mielőtt még érintkezésbe került volna az ellenséggel, visszavonulási parancsot kapott és már be is hajózták Anglia felé.

Elmúlt a balkáni háború veszélye

Budapestről jelentik: A Nemzetközi Sajtótudósító beográdi értesülése szerint beográdi politikai körökben rámutatnak arra, hogy Franciaország összeomlásával a balkáni háború veszélye teljesen elmúlt. Az a tény, hogy Nagybritannia folytatja a háborút, nem befolyásolhatja többé a délkelet-európai államok békéjét.

Törökország semleges marad

Isztanbulból jelentik: A hétfőre bejelentett kormánynyilatkozat, amelyet a külpolitikai helyzettel kapcsolatban a képviselőházban akartak elmondani, elmaradt. Minden valószínűség amellet szól, hogy ezt a franciaországi események hozták magukkal, mert Törökország teljesen megváltozott helyzettel áll szemben.

Újabb jelentés szerint a török államfő közölte Papen német nagykövettel, hogy Törökország semleges akar maradni és jó barátságban kíván élni Németországgal.

„A végsőkig biztunk a Maginot-vonalban“

Rómából jelentik: A Popolo di Roma francia lapszemléjében idéz a Journal egyik cikkéből. Mi sohasem vállaltunk katonai kezdeményezéseket — írja a Le Journal —, hanem a végsőkig biztunk a Maginot-vonalban. Azt is elmulasztottuk, hogy idejében páncélos hadosztályokat létesítsünk. A diplomácia és a propaganda sem működött elég erőlyesen. Mi franciák, mindig megvártuk az ellenség útéseit, hagytuk, hogy az ellenség válassza meg a fegyvereket, a harc színterét és időpontját, tehát minden ütőkártyát az ellenségnek engedtünk át.

MENEKÜLŐK AZ ORSZÁGUTAKON

A Reuter-iroda közli, hogy a

Franciaországból Angliába visszashállított kanadai katonák elbeszélése szerint a franciaországi utak tömve vannak menekülőkkal, akik teljesen céltalanul és a legnagyobb nyomoruságban haladnak déli irányban. Ruházatuk rongyokra szakadozott és soknak már cipője sincsen.

Genfből jelenti a német távirati iroda: A francia-svájci határra állandóan érkeznek a francia menekülők. Keddre virradó éjszaka a német csapatok által elvágott francia csapatok és tisztak is tömegesen érkeztek a határra, ahol a svájci hatóságok lefegyverzik és internálják őket.

OLASZ HADJELENTÉS

Az olasz főhadiszállásról jelentik: Hétfőre virradó éjjel sikeres bombatámadásokat intéztünk Bizerta tengeri támaszpontja, továbbá Málta katonai célpontjai és Korzika repülőtere ellen. Északafrikában, Kireneika határán a hadműveletek tovább folynak. Keletafrikában több eredményes légi támadást hajtottunk végre és bombáztuk Felső-Szudán repülőtereit és egyéb katonai célpontjait. Valamennyi olasz repülő visszatért. Három ellenséges repülőgépet a földön pusztítottunk el, egyet pedig légi harcban. Az ellenség részéről néhány légi betörés történt anélkül, hogy jelentős kárt okozhatott volna. Egy ellenséges gép lángolva lezuhant.

Az elmúlt éjjel az ellenség megismételte éjszakai támadásait. A bombák nem katonai célpontokat találtak el. Milánóban néhány ház, többek között egy apácaotthon a bombák következtében megrongálódott. A polgári lakosságból két ember meghalt, néhányan megsebesültek. Liguriában az olasz légharító ágyuk négy ellenséges repülőgépet lelőttek.

HITLER JUNIUS 28-ÁN BESZÉL VERSAILLESBEN

Rómából jelentik: A Tribuna bábeli jelentése szerint a versaillesi kastélyban nagy előkészületek történtek Hitler fogadására. A német államfő valószínűleg június 28-án nagy beszédet mond Versaillesben, ugyanazon a helyen, ahol husz évvel ezelőtt a békeszerződést aláírták.

AZ ANGOL KORMÁNY HAZARENDELTE A FRANCIA KIKÖTÖKBEN HORGONYZÓ HAJÓKAT

A német távirati iroda jelenti a francia határról, hogy az angol kormány megparancsolta a francia kikötőkben horgonyzó lengyel, norvég, belga és holland hajóknak, hogy azonnal fussanak ki a kikötőkből és keressenek fel egy angol kikötőt.

A LITVÁN KORMÁNY SMETONA KIADATÁSÁT KÉRI

A litván kormány a szovjetkormány megkeresésére hír szerint kérni fogja a német kormánytól az elmenekült Smetona elnök kiadatását.

AZ OLASZ KIRÁLY ÜDVÖZLŐ TÁVIRATA

Rómából jelentik: III. Viktor Emánuel olasz király és császár meleghangú üdvözlő táviratot küldött Magyarországi kormányzójának születésnapja alkalmából.

A német hivatalos jelentés szerint

Központi vezetés hiányában teljes felbomlásban van a francia hadsereg

Milyen hatással lesz Japánra a francia kapituláció – Nagybritannia tovább harcol – A németek ostromzárát, légi bombázást és betörést alkalmaznak Anglia ellen

Amerika megszakít minden összeköttetést Németországgal és Olaszországgal?

A német távirati iroda hétfő esti harctéri jelentése a következőket mondja:

A francia hadseregek a teljes felbomlás állapotában vannak. Központi irányítás alatt álló, rendszeres ellenállásról már szó sincs. Az ellenség egyes csapatai kétségbeesett ellenállást fejtettek ugyan ki, ezek azonban már nem tudják a német nyugati hadsereg előretörését megakadályozni. A nap legfontosabb hadászati eredményét azok a német csapatok érték el, amelyek Besanconál eljutottak a svájci határig, úgyhogy ezzel a Maginot-vonalnál levő ellenséges csapatok visszavonulási lehetősége meghiúsult. Az egész Saar-arcvonal és a verduni tér hatalmas gyűrűbe záródott, amelyből a franciák nem szabadulhatnak.

A NÉMETEK ELFOGLALTÁK ST. DIZIERT

A német távirati iroda illetékes katonai helyről a következőket jelenti: A német véderő főparancsnokság jelentésében szereplő Baik alezredes, egy lövészezred parancsnoka, a legutóbbi hadműveletek során merész vállalkozással elfoglalta St. Dizier várost és repülőterét. A repülőtéren több gépet megsemmisítettek és nagy zsákmányt ejtettek. Egy páncéloszred Ebelwach alezredes vezetésével az utolsó pillanatban elfoglalt egy fontos szajnai hídfőt, mielőtt az ellenség fel tudta volna robbantani.

MOSZKVAI VÉLEMÉNY A FRANCIA LÉPÉS JELENTŐSÉGÉRŐL

A német távirati iroda jelentése szerint Moszkvában nagy gyorsasággal terjedtek el a francia kormány fegyverszüneti kéréséről szóló hírek. Moszkvai politikai körök véleménye szerint a francia lépés Franciaország katonai és politikai összeomlását jelenti. Ennek, a háboru kezdete óta legfontosabb eseménynek a következményeit még nem lehet látni. A legnagyobb figyelemmel várják most Németország és Olaszország vezéreinek elhatározását.

A FRANCIA LÉPÉS HATÁSA RÓMÁBAN

A Magyar Távirati Iroda római jelentése szerint az olasz főváros a francia kapituláció hatása alatt áll. A hétfő esti lapokat, amelyek nagybetűs címek alatt közölték a hírt, pillanatok alatt elkapták. Az utcákon az emberek csoportokba verődve, tárgyalták az eseményeket. Igen sok házra felvonták a nemzeti zászlót.

A Lavoro Fascista berlini tudósítója hangoztatja, hogy a Petain-kormány megalakítása azoknak a diplomáciai kötelezettségeknek a felmondását jelenti, amelyeket Daladier vállalt Chamberlainnel szemben és amelyeket Reynaud is fenntartott Churchilllel szemben. A francia vezérkar felelős vezetői belátták, hogy Franciaország helyzete tarthatatlanná vált, amióta a német seregek elérték a La Manche-csatornát és elfoglalták Franciaország legfontosabb ipari vidékét, majd pedig magát a fővárost. A magárahagyott Franciaország számára nem maradt más hátra, mint letenni a fegyvert. A francia nemzet tragédiája befejeződött, azé a nemzeté, amely az egyeduralom

megszerzése után nem akarta elismerni, hogy Európának új egyensúlyra van szüksége és más nemzetek élhez való jogát is ki kell elégtelenie.

AMERIKA ÉS EURÓPA

Washingtonból jelenti a Reuter-iroda: Noha az Egyesült Államokban belátták, hogy Franciaországnak előbb-utóbb különbékét kell kérnie, Petain tábornagy rádióbeszédének híre mégis nagy meglepetést keltett. Bár tudták, hogy a francia hadsereg kétségbeesett helyzetben van, mégis remélték, hogy folytatni tudja az ellenállást, ha Rooseveltnél elnök teljesíti ígéretét.

Washingtonban eddig a helyzetéről hivatalos nyilatkozat nem hangzott el, a nagyközönség körében azonban sok találgatás merült fel arra vonatkozóan, hogy a franciák milyen feltételeknek lesznek kénytelenek magukat alávetni. A közvélemény felveti azt a kérdést is, vajjon milyen magatartást tanúsít Japán. Jelenleg még nem lehet megmondani, hogy a francia elhatározás milyen befolyással lesz a távolkeleti politikára. Az elszigetelődés hívei azt hangoztatják, hogy az Egyesült Államok nem tudja megmenteni Európát és most jobban, mint valaha, a saját védelmével kell foglalkoznia.

Hull nyilatkozata

A Reuter-iroda közli Hull külügyminiszternek a hétfői sajtóértekezleten tett kijelentését, amely szerint az Egyesült Államok külügyminisztériuma figyelemmel kíséri a legutóbbi európai fejleményekkel kapcsolatos kérdéseket, de nincsenek hivatalos értesülései a francia fegyverszünetkéréséről. A felmerült kérdések során tanulmányozzák a nyugati félgömbön levő francia birtokok jövőjét.

A német távirati iroda washingtoni jelentése szerint Hull külügyminiszter a sajtóértekezleten megcáfolta azt a híresztelést, mely szerint az Egyesült Államok kormánya Francia-Indokina kérdésében tárgyalásokba bocsátkozott volna.

Amerika megszakítja a diplomáciai viszonyt a fengelyhatalmakkal?

Washingtonból jelenti az Avala: A Washington Post a következőket írja:

Ebben a szomorú órában, amikor Franciaországot oly súlyos csapás érte, mi amerikaiak néhez szívvel tekintünk a jövőbe.

Washingtoni jólétesült körökben kijelentik, hogy az amerikai kormány főtisztviselői arra törekcsenek, hogy az Egyesült Államok — a szövetségesek iránti rokonszenve jeléül — teljesen szakítsa meg az összeköttetést Németországgal és Olaszországgal.

Az angol kormány magatartása

A Reuter-iroda diplomáciai szerkesztője illetékes londoni körökből úgy értesül, hogy az angol kormány véleménye továbbra is az, ami a Londonban vasárnap este közzétett nyilatkozatban jutott kifejezésre. Eszerint Nagybritannia szilárdan eltökélte, hogy folytatja a harcot.

HENDERSON FELHÍVÁSA

A Reuter-iroda ismerteti Sir Neville Henderson volt berlini angol nagykövet egyik régebben elmondott beszédét, amelyben megjósolta, hogy a németek inkább júniusban vagy júliusban, mint augusztusban vagy szeptemberben meg-

kísérik a betörést Angliába. Henderson követeli, hogy az ország minden épkézláb emberét tanítsák meg a puskával való bánásra. Nézete szerint a németek három mód-szerrel használnak majd az angolok ellen: ostromzárát, légi bombázást és betörést.

FRANCIA MENEKÜLTEK SVÁJCBAN

A német távirati irodának a francia—svájci határon levő tudósítója jelenti, hogy igen sok francia katona érkezik a határra, akik a németek elől visszavonulnak. A svájci hatóságok beengedték a francia katonákat, lefegyverezték és internálták őket.

CHURCHILL SZOMORU FRANCIAORSZÁG SORSA MIATT

Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: Churchill angol miniszterelnök hétfőn este rádióbeszédet mondott, amelyben többek között a következőket jelentette ki:

»Franciaországból rossz hírek érkeznek. Nagyon szomorú vagyok a hős francia nemzet sorsa felett, melyet ilyen borzalmas szerencsétlenség ért. Semmi sem változtatja meg irányában fennálló érzelmeinket, sem azt a hitünket, hogy a francia szellem feltámad.

Az, ami Franciaországban történt, nem változtatja meg a brit hitet és célokat. Most mi maradunk a világ ügyének egyedüli fegyveres védői. Mindent megteszünk, amit csak lehet és ami ennek a fenkőlt megtiszteltetésnek megfelel. Megvédjük szigetünket és a brit császársággal mindaddig harcolunk, amíg nem győzünk és meg nem semmisítjük a nemzeti szocializmust. Biztosak vagyunk bene, hogy a végén minden jól fog végződni.

ANGLIA KELETI ÉS DÉLKELETI PARTVIDÉKÉNEK KIÜRITÉSE

Londonból jelentik: A múlt év szeptemberében tízezer londoni gyermeket Kent és Sussex grófságokban helyeztek el. Ezeket a gyermekeket most innen is kitelepítik, még pedig Pembroke, Carmarthen, Brecknock és Radnor nyugatindiai grófságokba.

ANGLIA VESZI ÁT A FRANCIAORSZÁG RÉSZÉRE GYÁRTOTT HADIANYAGOT

Washingtonból jelenti a Reuter-ügynökség: Morgenthau amerikai pénzügyminiszter közölte, hogy értesülései szerint a brit kormány veszi át az egész hadianyagot, amit Franciaország az Egyesült Államokban rendelt.

Az »Associated Press« szerint a brit kormány 3100 repülőgépet fog átvenni, amelyeket most készítenek Franciaország céljaira. Az Associated Press ezzel kapcsolatosan felszólította a kormányt, hogy tegyen hivatalos nyilatkozatot ebben az ügyben.

Anglia bízik a dominiumok és Amerika segítségében

Nagybritannia súlyos helyzete ellenére, folytatja a harcot

Az olasz hadsereg csak most kezdi meg a hadműveleteket

Newyorkból jelenti a Reuter-iroda: Baudoin francia külügyminiszter a bordeauxi rádióban beszédet mondott. Kijelentette, hogy a németek óriási ember- és anyagfölénye nem törte meg a francia szellemet. Elismeréssel szólt az Anglia által szárazföldön, tengeren és a levegőben nyújtott segítségről, majd így folytatta:

— A kormány nem hagyta abba a harcot és nem tette le a fegyvert. Amint már Petain tábornagy közölte, az ország hajlandó becsületesen keresni a módot az ellenségeskedések beszüntetésére. Az ország sohasem lesz hajlandó becsületen feltételeket elfogadni. A francia népet megmenthetik azok a lelki értékek, amelyek többet jelentenek számára az életnél. Ha választania kell a fennmaradás és a becsület között, kész magát teljesen feláldozni, hogy illy módon megmentsse a francia szellemet és mindazt, amit ez a szellem jelent.

A francia nép a történelem egyetlen korszakában sem volt egységesebb. Elszántságunk és a francia hadsereg becsülete érintetlen.

Készek vagyunk letenni a fegyvert, ha becsületes békét kaphatunk, de sohasem vagyunk hajlandók szégyenteljes feltételeket elfogadni, amelyek népünk szellemi szabadságának végét jelentenék. (A. A.)

AMERIKAI VÉLEMÉNY BAUDOIN BESZÉDÉRŐL

Newyorkból jelenti az Avala: A Columbia rádiótársaság bordeauxi tudósítója Baudoin rádióbeszédével kapcsolatban a következőket jelenti:

A francia kormány a nép mellett marad és nem hagyja el Franciaországot. A tudósító hozzátette, hogy Franciaország nem fogad el feltételt nélküli békét. Világos, hogy Hitler eddig még semmiféle elfogadható békeajánlatot nem tett.

Nagy és közvetlen veszélyben vagyunk — írja a londoni Times

Londonból jelentik: Az egész brit sajtó kiemeli Churchill angol miniszterelnök tegnapi szavait és ismételt hangsúlyozza a brit nemzet megingathatatlan akaratát, hogy a legvégsőbb elhatározottsággal folytatja a háborút az ellenség ellen. Egyhangú az az akaratunk, hogy folytatjuk a háborút a szabadság és emberiség megvédéséért. Az a szerencsétlenség, amely Franciaországot érte, még inkább megerősített bennünket ebben az akaratunkban — írja a londoni sajtó.

A lapok hangoztatják, hogy Nagybritannia dominiumjai totális áldozatára és az amerikai Egyesült Államok segítségére számíthat, ami a legközelebbi időben belülről impozáns módon fog megnyilvánulni.

A Times többek között ezeket írja:

A FRANCIA RÁDIO KÖZLEMÉNYE

Newyorkból jelenti a Reuter-iroda: Egyik francia rádióállomás a következőket közölte.

Nem felel meg a valóságnak az, hogy Franciaország leteszi a fegyvert. Franciaország csupán megengedést akar elérni Németországgal, hogy a további vérontásnak véget vessenek. Ezért alakított Franciaország új kormányt. Mint-hogy Petain tábornagy jegyzékére még nem érkezett válasz, a harc az arcvonal különböző részein tovább folyik. Franciaország azt hiszi, hogy szándékait csak új kormánya valósíthatja meg.

A Columbia rádiótársaság tudósítója azt jelenti, hogy a németek kellemetlen meglepetésekre ébredhetnek, ha követeléseikben túl messze mennek. Franciaország gerince még töretlen — mondotta a tudósító. (A. A.)

ANGOL JELENTÉS A LIBIAI HARCOKRÓL

Kairóból jelenti az Avala: Ideérkezett jelentések szerint a libiai harcok során az angol csapatok hétfőn 600 olasz és benszülött foglyot ejtettek. Ezenkívül 12 harciórosit zsákmányoltak. Az angol bombázók mintegy 100 olasz repülőgépet semmisítettek meg. (Reuter.)

AZ ANGOL MINISZTER- TANÁCS HATÁROZATA

Londonból jelentik: Az angol kormány hétfőn este minisztertanácsot tartott, hogy megvitassa az események következtében beállott helyzetet. A minisztertanács egyhangúlag elhatározta, hogy a háborút a végső győzelemig folytatja. Ebben az elhatározásban a kormány tagjait megerősítették a dominiumokból érkezett táviratok, amelyek mind támogatásukról biztosították Angliát. Hivatalosan jelentik, hogy a közeli napokban újabb 5 korosztályt hívnak fegyverbe. Ezuttal a 30—35 év közöttieknek kell bevonulniuk.

»Nagy és közvetlen veszélyben vagyunk, de voltunk mi már azelőtt is ilyen veszélyben és a győzelemig harcoltunk.

Az Austerlitz és Jéna utáni időre értünk vissza, amikor a kontinens egy autokrata katonai uralom alatt állott és harcolt a sziget ellen, amely erőforrásait akkor éppúgy, mint most is, az óceán tulsó részéről merítette.

A körülmények az új légi hadsereg megjelenése folytán a mi hátrányunkra megváltozott, más oldalról viszont mi nemcsak a birodalom teljesen érett segítségére számíthatunk, hanem az Egyesült Államok ígéretére is, hogy határ nélküli forrásaival segítségünkre fog jönni.

Szigetünkön rövidesen szenvedések, veszteségek és megsemmisülések ideje érkezik el. Tengeri

ereje még az utolsó biztosíték. Most, amikor egyedül vagyunk, a nemzet elhatározottsága megkészenedött, hogy a miniszterelnök nagy nyilatkozatát megvalósíthassuk.»

Újabb szovjetcsapatok Észtországra

A német távirati iroda értesülése szerint Észtországra újabb szovjetcsapatok érkeztek, amelyek — a kiegészítő egyezmény értelmében — különböző határpontokon helyezkedtek el. A csapatmozdulatok és átcsoportosítások tervszerűen és zavaró körülmények nélkül folytak le. A kormány felszólította a lakosságot, hogy az új körülmények között is őrizze meg nyugalmát, tartsa fenn a rendet és lásson munkája után.

ZAVARGÁSOK RIGÁBAN

Rigából jelenti a német távirati

A Daily Telegraph ezt írja: Folytatjuk a harcot, amíg a szabadságot ki nem vívjuk.

A Daily Herald azt írja, hogy Nagybritannia folytatja a harcot, hogy győzhessen.

iroda: A szovjetcsapatok bevonulása után a lakosság egy része rokonszenvtüntetéseket rendezett, amelyek során kilengések történtek a lett rendőrség ellen. Különösen a főpályaudvaron és a főpostán gyűltek össze nagyobb csoportok és tettelegességet követtek el a rendőrök ellen, úgyhogy azok fegyverüket használták. Sok ember meghalt és megsérült. Végül is a rendőrség kénytelen volt lett katonai osztagokat, harci és páncélcsoportokat segítségül hívni a csoportosítások szétszórására.

Amerikaközi kereskedelmi szervezet alakul a termények jobb értékesítése ügyében

Washingtonból jelenti a Reuter-ügynökség: A Fehér Házból eredő közlés szerint a kormány most tanulmányozza azt a kérdést, hogyan lehetne a nyugati félteke terményeit a lehető legjobban értékesíteni. Az egész kérdést a többi amerikai kormánnyal együttesen tanulmányozzák. Eddig még semmiféle felvilágosítást ebben a kérdésben nem adtak, de valószínű, hogy az Egyesült Államok kormánya a többi amerikai köztársaság, esetleg Kanada kormányával együtt nemzetközi kartellt alakít, amelynek feladata egyes cikkek, így a buza, gyapot, szarvasmarhák, kávé és rizs árának ellenőrzése.

Felhatalmazott körök szerint amerikaközi kereskedelmi szervezetet alakítanak, amelyben az összes amerikai kivitelű államok képviselést nyernének, míg az alapító legnagyobb részét az Egyesült Államok fizetné be. Ez a szervezet gyűjtené össze az amerikai államokban az összes kivitelre szánt árut és a legkedvezőbb áruk mellett adná el a külföldi vásárlóknak. Ennek az a célja, hogy

megakadályozza a totális államok árucseréjét. A szervezetnek üzletkötési során valószínűleg nagy veszteségeket kell majd elszemélnie. Így tehát az Egyesült Államok a nemzetközi kartell megalapításával segítséget akarnak nyújtani egyes amerikai államoknak.

A NÉMETEK NEM TARTOZ- TATTÁK LE BULLIT AMERIKAI NAGYKÖVETET

Newyorkból jelenti a német távirati iroda: A Hearst-sajtó egyik párisi tudósítója az amerikai nagykövet személyével kapcsolatosan alaptalan hírek terjedtek el. Az amerikai újságíró közli, hogy Bullit nagykövetet nem tartóztatták le a németek, de házi őrizetben sem tartják.

A tudósító repülőgépről végignézte azt is, amikor a francia csapatok felrobbantották a párisi környéki repülőgéppályákat.

Az újságíró becslése szerint az utóbbi hetekben Párisból három millió ember menekült el, akiknek nagyrésze visszatért a francia fővárosba.

Az amerikai haderő felszerelése

Washingtonból jelenti a német távirati iroda: Johnson helyettes hadügyminiszter beszédét mondott az Egyesült Államok hadseregének felszereléséről. Kijelentette, hogy az Egyesült Államok nemzetvédelme a legjobb esetben a jövő év végéig ér el megfelelő szintet.

ÉLELMISZERJEGYEK GÖRÖGORSZÁGBAN

A német távirati iroda athéni jelentése szerint hétfőn Görögországban előkészületeket tettek a kenyér- és egyéb élelmiszerjegyek szétosztására.

A Reuter-iroda washingtoni jelentése szerint a szenátus egyhangúlag törvényjavaslatot fogadott el, amely kimondja, hogy az Egyesült Államok nem járulna hozzá a nyugati féltekén levő birtokoknak valamely nem amerikai hatalom által más, nem amerikai hatalomra való átruházásához.

A NÉMET NAGYKÖVET ÉS A KÜLÜGYI NÉPBIZTOS TALÁLKOZÁSA

Moszkvából jelentik: Gróf Schulenburg német nagykövet felkereste Molotov külügyi népbiztost és hosszabb ideig tanácskozott vele.

Magyarország üdvözi a tengelyhatalmakat a nagy győzelem alkalmából

A MÉP küldöttsége a német követnél

Budapestről jelentik: A Magyar Élet pártjának elnöksége hétfőn délután felkereste Erdmannsdorf budapesti német követet, hogy a párt nevében őszinte jókívánságait tolmácsolja a német véderő világra szóló sikeréhez. A távollévő Vay László báró országos elnök helyett Bárczay János országos alelnök üdvözölte a német követet. Az üdvözlésre a követ a következő beszéddel válaszolt:

— Szívből köszönöm Önöknek, hogy a Magyar Élet Pártja nevében legőszintébb szerencsekívánságait tolmácsolták a német véderő szép sikereihez. Azt hiszem, el tudják képzelni, milyen érzések töltöttek el bennünket, amikor a német hadsereg elfoglalta Compiègnét és Versaillest. Egészen különös örömmre szolgált, hogy az utóbbival együtt Trianont is elfoglaltuk. El tudom képzelni, milyen érzéseket keltett ez az Önök szívében. Remélem, hogy az új európai rend, amelyért a német és olasz hadsereg küzd, Magyarországnak és a baráti magyar népnek is javára fog szolgálni.

AZ OLASZ KÖVETSEGEN

A MÉP elnökségének tagjaiból alakult tiztagu küldöttség ezután az olasz követségre ment, hogy az olasz követ előtt is kifejezze örömét a tengelyhatalmaknak Franciaország felett elért győzelme alkalmából. Az olasz követet ugyancsak Bárczay János alelnök üdvözölte. Talamo márki, olasz követ a következő szavakkal válaszolt:

— Meghatott szívvel kísértem a képviselőház mai ünneplését és megismétlem Önökkel együtt, hogy a versaillesi Európa nincs többé. Valóban az az Európa, amelyet Versaillesben teremtettek, megszűnt. Ez a tény az olasz kormány fejének, a fasiszmus Ducejának helyes politikáját igazolja. Ez a politika annak az embernek a politikája, aki kezdetől fogva hirdette a békeszerző-

Hitler távirata a magyar kormányzóhoz 72. születésnapjára

Az Avala berlini jelentése szerint Hitler kancellár táviratilag fejezte ki szerencsekívánatait Horthy kormányzónak születésnapja alkalmából.

TELEKI TÁVIRATA

Budapestről jelentik: Teleki miniszterelnök a következő táviratot küldte Horthy kormányzónak:

A mai napon hódolattal, hálával és szeretettel gondol Főméltóságodra minden magyar és én, aki szerencsés vagyok, hogy mind a magam, mind a magyar királyi kormány nevében Főméltóságod elé terjeszhetem a magyar nép bensőséges érzelmeit, szívből kívánom, hogy Főméltóságod erős keze, amely nemzetünknek ismét tekintélyt, erőt és békét adott, vezessen bennünket még sokáig a Gondviselés által számkunkra kijelölt uton.

dések jogtalanságát és a bennük megszabott határok mesterséges voltát.

Abban a pillanatban, amikor ez a lehetetlen építmény téglánként omlik össze és amikor a tengelyhatalmak jövődjüket teljes uraiként az új világ megteremtésének befejezése előtt állnak. Olaszország teljesen megérti az Önök örömét és meghatottságát. Köszönetet mondok test-

véri érzésükért és a Duce, valamint az olasz hadsereg iránti bajtársi hűségük e megnyilatkozásáért és örömmel tolmácsolom majd királyunknak és császárunknak, továbbá kormányunk fejének, a fasiszmus Ducejának az Önök hódolattát és csodálatát. Végül tudatni fogom az olasz néppel azokat a testvéri érzelmeket, amelyeket a magyar nép e pillanatban az olasz nemzet iránt táplál.

Sörgyárat kap, mentőautót vásárol Sztáribecse

Az 52.000 dináros per 136.000 dinárjába került Sztáribecsenek

A sztáribecsei községi képviselőtestület rendkívüli közgyűlést tartott Boarov Mita községi elnök vezetésével. A 29 pontból álló tárgysorozaton több fontos ügy szerepelt s így a közgyűlés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a község körében. A tárgysorozatot a főjegyzői teendőkkel megbízott Szávin Milorád adójegyző ismertette.

A napirend első pontja gyanánt a tisztviselői szabályrendelettel foglalkoztak. A szabályrendeletet a báni hivatal visszaküldte a községnek azzal, hogy a rendőrzetű állást a főbb tisztviselők csoportjába iktassák be. A közgyűlés tudomásul vette a báni hivatal kifogásait s ezzel összefüggésben elhatározta, hogy az üresedésben levő rendőrzetű állást csak olyan egyénnel töltsék be, aki

legalább kísérettségivel rendelkezik.

A képviselőtestület több hozzászólás után jóváhagyta a községi mezőgazdasági bizottság 1936-7, 1937-8, 1938-9 évi zárszámadatait. Ugyancsak jóváhagyták a községi legelők bérbeadásáról szóló árverési jegyzőkönyveket. A sztáribecsei községi mértékhiitelesítőhivatalt felsőbb utasításra az elmúlt év végén megszüntették. A járási kereskedői egyesület most beadvánnyal fordult a közgyűléshez, melyben a hivatal visszaállítását kéri. A közgyűlés hosszabban foglalkozott az ügygel s úgy határozott, hogy hajlandó a hivatal visszaállítására.

ha költségét a kereskedők magukra vállalják, mivel a községnek egyéb kiadásai mellett erre nincs fedezete.

A Pasics-ucca háztulajdonosai az azzal a kérelemmel fordultak a községhez, hogy a vízlevezető árkokat lássa el kis hidakkal. A közgyűlés a kérelmet elutasította. A képviselőtestület elutasította Jakovlyevics Dobrivoj rendőrzetű pótdíj iránti, a községi rendőrök, községközi szolgák, közevetvámszedők fizetés emelés ügyében benyújtott kérvényeit, míg a lovasrendőrök, községi fogatosok és mezőőrök eziránti kérését részben

teljesítette. A közgyűlési határozat értelmében a Pasics-ucca uttestét köburkolattal látják el a Sztójano-vics-féle malomig, ha a malomtulajdonos a költségekhez hozzájárul.

A szubotici Labor-cég megvette a Szrpszka Banka noviszádi fiókjától a volt Gerber-féle sörgyárat és újból üzembe kívánja helyezni. A vállalat arra kérte a községet, biztosítson részére tizenötévi pótdómentességet, ezenkívül a gyárhoz vezető ut kiépítését kéri. Ha a községnek erre a célra nem állna rendelkezésre megfelelő összeg, a gyár tulajdonosai hajlandók lennének kölcsönt nyújtani a községnek hat évi lefizetésre, hatos kamat mellett. A vállalat az ajánlat élénk vitára adott alkalmat. Végül is a közgyűlés kimondta, hogy

pótdómentességet nem biztosíthat.

Az utat hajlandó kiépíttetni, ha a társaságtól kamatmentes kölcsönt kap. Ezt a kölcsönt, amely 250-400 ezer dinárt tenne ki, a község évi 50.000 dináros részletekben fizetné vissza. A részletet visszafizetését a község pontosan eszközölné, amíg a gyár üzemben volna. Attól az időtől ahogy a gyár beszüntetné működését, a község is felhagyna a részletet visszafizetésével. Sztáribecsei Gyuró községi tisztviselőt a főszolgabíró 1933-ban elbocsájtotta állásából. Sztáribecsei a közigazgatási bírósághoz fordult, mely megállapította, hogy az elbocsájtás jogtalan volt, az ügy felebbezés folytán az államtanáchoz került, mely szintén megállapította, hogy a főbírónak nem volt joga Sztáribecset elbocsájtani. Sztáribecsei ügyvédje útján 137.000 dinárt kért elmaradt fizetés címén. A közgyűlés újból foglalkozott az ügygel s úgy határozott, hogy Sztáribecset visszahelyezi állásba és 70 ezer dinárt utal ki számára az elmaradt fizetések címén. A határozatot közölték a tisztviselő ügyvédjével.

A község tulajdonát képező volt Centrál-szálló épülete 1922-ben kigyulladt. A nagy szél következtében kigyulladt a szemben levő Gágics-féle ház is. A ház tulajdonosa pert

indított a község ellen az elszenvetett káraért. Az ügy az elmúlt 18 esztendő alatt több ízben végig járta a bíróságokat. A ház tulajdonosának éveken ezelőtt bekövetkezett halála után az örökösök folytatták a pert a község ellen. Az ügyben a legfelsőbb bíróság a napokban végleges döntést hozott, amelyben elmarasztolta a községet. A főindok az volt, hogy a község annak idején nem rendelkezett megfelelő számú tüzőtővel. A bírósági határozat értelmében

a község az örökösöknek köteles kártérítés címen 52.000 dinárt fizetni, valamint az összeg 5 százalékos kamata, mely 48 ezer dinárt tesz ki és ezenkívül 36 ezer dinár ügyvédi költséget.

A képviselőtestület a kérdéssel foglalkozva elhatározta, hogy az ítélettel szemben revízióval él. A képviselőtestület ezután elhatározta, hogy

kétgyas modern mentőautót szerez be.

A katonai szolgálatra bevonult szegénysorsu polgárok hozzátartozóinak támogatását intéző bizottságba a lemondott Milovanov Lázó helyére Gubica Mátyás képviselőtestületi tagot választották be.

A Szokolegyesület vezetősége segélyt kért a szokol otthon építésére. A kérelmet elutasították, arra való hivatkozással, hogy az idei költségvetés igen meg van terhelve. Ugyancsak elutasították az ujfalusi Vidovdán-bizottság kérvényét is, amelyben segélyt kért az ott tervezett pravoszláv templom építéséhez.

A közgyűlés ezeken kívül még több kisebb jelentőségű ügyet intézett el.

Ezüst evőkészlet a gazdátlan bőröndben

A szubotici rendőrség a pályaudvar ruhátárában megtalálta a vasárnapi betörés alkalmával zsákmányolt ékszerek nagy részét

Szuboticáról jelentik: Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy vasárnap hajnalban ismeretlen tettesek betörték Pecsics Angelina szubotici urasszony lakására

több ezer dinár értékű ékszereket és egyéb értékes holmit zsákmányoltak.

A rendőrség nagy készültséggel kezdett a nyomozáshoz és egy értékes nyaklánc kivételével már a zsákmány jó részét megletta. A rendőrség közegei, akik a pályaudvar és környékének átkutatásával voltak megbízva, a vasutállomás ruhátárában találtak egy bőröndöt, amelyet tulajdonosa vasárnap hajnalban adott be azzal, hogy a délelőtti folyamán majd kiváltja, de azóta nem jelentkezett érte. A rendőrség felnyitotta a bőröndöt s mint gyanította,

megletta benne a vasárnapi betörésből származó 12 személyes ezüst evőkészletet.

valamint a többi ellopott holmit, kivéve egy több ezer dinár értékű nyakláncot, amit a tettes valószínűleg magával vitt.

A rendőrség kihallgatta a ruhátárost, aki a már elmondottakon kívül egyéb felvilágosítással nem szolgálhatott, az ismeretlenről sem tudott személyleírást adni. A rendőrség nyomoz

Fejfájásnál ? Pyramidon



Ogl. reg. pod B. B. 1818 od 15. XII. 1938

A noviszádi Házépítő és Önszegélyző Szövetkezet megkezdi az építési hitelek kiosztását

A hitelgénylők jelentkezzenek minden hétfőn, csütörtökön és szombaton

A noviszádi Házépítő és Önszegélyző Szövetkezet igazgatótanácsa hétfő este ülésezett és néhány nagyjelentőségű határozatot hozott. Az ülés megnyitása után Krámer Gyula elnök felkérésére Tolnay János ismertette az árvízkarosultak megsegítésének ügyét. Sajnálattal állapította meg, hogy a Reggeli Újság gyűjtésének és a városi gyorssegélynek kiosztásán kívül, egyéb intézkedés még nem történt. Az idő azonban gyorsan múlik, építeni csak a nyári hónapokban lehet, a későn érkező segítségek már nem sokat ér.

150 tag jegyzett 1.175 részjegyet, ennek összege	117.500.— din. ebből fizetve	50.500.— din. nyitva	67.000.— din.
Betétek	208.544.— din. ebből fizetve	148.888.50 din. nyitva	59.655.50 din.
Átmenő tételek	87.955.— din. ebből fizetve	87.955.— din. nyitva	— din.
Összesen	413.999.— din.	287.343.50	126.655.50 din.

A Szövetkezetnek tehát, ha az esedékes kötelezettségeket behajtja a jelen pillanatban mintegy 414.000 dinár vagyona van, amelyet teljes egészében kioszt, hogy legalább az árvízkarosultak egy része haladéktalanul megkezdhesse az építkezést.

Krámer Gyula elnök megelégedéssel állapította meg, hogy különösen az utóbbi hetekben nagymértékben növekedett az érdeklődés a Szövetkezet iránt nemcsak Noviszádon, hanem vidéken is. Az egyesületi politikától ment önzetlen, önfeláldozó cselekvéseit immár a jugoszláviai magyarság minden számottevő vezetője magáévá tette. Megemlítette az elnök, hogy az elmúlt napokban volt alkalma beszélgetni dr. Várady Imre szenátorral, aki szintén a legmélyebb érdeklődéssel figyeli a Szövetkezet jótékony munkálkodását. A hála és köszönet hangján emlékezett meg az elnök

Sztáribecse lakosságának aldozat-készségéről, mert mintegy 95.000 dinárt bocsátott a Szövetkezet rendelkezésére. Sztáribecsen Petrányi Ferenc apát esperesplébános elnökletével folyt a gyűjtés, amelyben a város valamennyi magyar társadalmi egyesülete résztvett.

Az elnöki bejelentés tudomástulvétele után az igazgatótanács elhatározta, hogy

a HÖSz a noviszádi Revíziós Szövetségbe (Zemljoradnički Savez) lép be, minthogy minden szövetkezetnek valamilyen revíziós szövetséghez kell tartoznia.

Az ülés ezután a hitelek folyósításának nagyfontosságú kérdésével foglalkozott. Minthogy a Szövetkezet egyelőre csak mérsékelt összeggel rendelkezik, az igazgatótanács úgy határozott, hogy

a Szövetkezet tevékenysége az idei naptári évben kizárólag a noviszádi árvízkarosultak megsegítésére szorítkozik,

jövőre azonban remélhetőleg már a vidékre is kiterjesztheti munkálkodását a HÖSz. Ugyancsak az anyagi helyzet mérsékelt lehetőségei kényszerítik a Szövetkezetet arra a korlátozásra, hogy

egyelőre csak az olyan árvízkarosultaknak nyújt hitelt, akiknek háza teljesen összeomlott.

haladéktalanul megkezdi a hitelek kiosztását.

A kiosztásra kerülő összeg, a következő tételekből adódik:

50.500.— din. nyitva	67.000.— din.
148.888.50 din. nyitva	59.655.50 din.
87.955.— din. nyitva	— din.
287.343.50	126.655.50 din.

A legnagyobb adható hitel 10 ezer dinár, ennél többet egyetlen igénylő sem kaphat, sőt ajánlatos, ha a karosultak a lehetőséghez képest minél kisebb összeget vesznek igénybe, mert így több karosult juthat támogatáshoz.

A hitelt a Szövetkezet 5 évre adja, évenkénti 2% százalékos kamattal.

Kétségtelen, hogy az egyesület jelenlegi anyagi helyzetében a 2 százalékos kamat nem fedezi a szükséges adminisztrációs, irodai és egyéb kiadásokat, de az igazgatóság tagjai mindent megtesznek, hogy anyagilag tehermentesítsék a Szövetkezet ügyvitelét. Ezzel is tanubizonyosságot kívánnak tenni arról, hogy az egyesület nem

nyereszkeskedés céljából alakult, hanem kizárólag azért, hogy segítsen.

A Szövetkezet ezton közli az árvízkarosultakkal, hogy

akik hitelt akarnak igénybevenni, minden hétfőn, csütörtökön és szombaton jelentkezzenek a Szövetkezet Usztavszka u. 7/a. számú helyiségében délután 4—6 óra között. Tehát holnap, csütörtökön már lehet jelentkezni.

Mint az előbbieken már közöltük, egyelőre csak azok kaphatnak hitelt, akiknek a háza teljesen összeomlott. A jelentkezéskor magukkal kell hozni a házukra vonatkozó minden okmányt, tehát a telekkönyvi adatokat, az esetleges régebbi adósságra vonatkozó iratokat, bekebelezést stb. stb.

A Szövetkezetben már eddig is többen bejelentették igényüket. Minthogy azonban az eddigi jelentkezőket csak előjegyzésbe vették, most

nőből jelentkezniök kell azoknak is, akik már régebben bejelentették, hogy szükségük van hitelre.

Az igazgatótanács végül elhatározta, hogy a szükséghez képest a jövőben esetleg hetenként többször is ülésezik, hogy a hitelek megszavazásáról döntsön, s az Adamovics telepen végre meginduljon a régóta várva-várt építőmunka.

Iskolai beiratások

A közoktatásügyi miniszter legújabb rendeletével kapcsolatban, amely hivatva van a nevelésmintezményét megszüntetni és magyar iskolákat megnyitni olyan helyeken, ahol hiányoztak, néhány nappal ezelőtti ismertetésem eredményeképpen máris kapok panaszokat a Vojvodina minden részéről, hogy az alsóbb tanügyi hatóságok nem veszik figyelembe a szülők kifejezett akaratát, amikor gyermekeiket a magyar osztályokba kéri beírni.

Szükségesnek tartom ezért a legújabb miniszteri rendeletet szövegrinti fordításban adni, hogy arra általában és részleteiben a szülők mindenütt hivatkozhasanak.

A Közoktatásügyi minisztérium 1940 évi május hó 15.-én III. 26323 számú rendeletét kiadta, amellyel az elemi iskolákra vonatkozó törvény 55 és 46. §-a alapján megadja az utasítást a nem államnyelvű tanulók részére állami elemi iskolák mellé külön szakasz megnyitása és ezen szakaszra a tanulók beiratkozása tárgyában.

I. Szakaszok megnyitása.

Ahhoz, hogy a kisebbségi nyelvű állami elemi iskolák tagozatai megnyithatók legyenek, a következő feltételek fennforgása szükséges:

1. hogy a kisebbségi tannyelvű szakaszok csak azon községekben létesíthetők, amelyek lakosságának jelentékeny része ezen kisebbségi nyelvet beszélő jugoszláv állampol-

gár, 2. hogy az egyes ujonnan megnyitandó szakaszokra

legalább 30 kisebbségi nyelvű tanuló kérje beiratását.

A közoktatásügyi minisztérium kivételesen engedélyezheti, hogy a szakasz 25 tanulóval megnyíljen, akár azért, mert nagyobb számú tanuló részére nem áll megfelelő helyiség rendelkezésre, akár más indokolt okokból.

Az egyik kisebbséghez tartozó tanuló nem látogathatják a másik kisebbségnek az iskoláját. Azok a gyermekek, akiknek anyanyelve az államnyelv, csakis az államnyelvű iskolát látogathatják. Kisebbségi nemzetiségű és nyelvű gyermekek a saját anyanyelvű szakaszuk helyett a szülők kívánságára jogosítottak az államnyelvű szakaszt látogatni

Idegen állampolgároknak a gyermekei a szülők kívánságára felvétethetnek a saját anyanyelvű szakaszába, amennyiben az illető helységben ilyen iskola létezik és az iskolában szabad hely áll rendelkezésre. A kisebbségi szakaszok megnyitása vagy bezárása szempontjából ezek az idegen állampolgárságú gyermekek nem vétetnek figyelembe.

Azokban a helyiségekben, ahol több szakasza van ugyanannak a nemzetiségű kisebbségi iskolának, ezeknek a szakaszoknak az élére külön igazgató alkalmazható, aki az illető szakaszok tanítói közül nevezhető ki.

A kisebbségi szakaszoknak tanítói az államnyelv mellett az illető kisebbségnek a nyelvét kötelesek tanítani.

Az egyes kisebbségek részére az elemi iskolák megfelelő tagozatainak megnyitása kérdésében a szülők kérelmére és a tanulók beiratása után a közoktatásügyi miniszter hoz határozatot.

II. A tanulók beiratása.

Az elemi iskoláknak az államnyelvtől eltérő nyelvű tagozataiba a tanulóknak a beiratása minden év május 1-től július 1-ig eszközrendő. Egyes indokolt esetekben a gyermekek beiratása ezen időpont után is történhetik.

A nemzetiségű kisebbséghez tartozó gyermekek szülei a megnyitandó vagy már létező kisebbségi iskola igazgatójánál szóban vagy írásban bejelentik, hogy a kérdéses kisebbséghez tartoznak és ezért gyermekeiket anyanyelvük szakaszára óhajtják beírni. Ezen bejelentésük mellett átadják a beíratandó gyermek keresztlevelét és ha a gyermek addig az államszakaszban tanult és ezentúl a kisebbségi szakaszban óhajt tanulni, akkor az előző évi iskolai bizonyítványát is.

Az iskolaigazgató köteles az ujonnan bejelentett gyermekeket jegyzékbe foglalni, amely jegyzék a következő adatokat tartalmazza:

1) A gyermek vezeték és keresztnéve, 2) a gyermek születési helye és ideje, 3) az elemi iskolának hányadik osztályára iratkozik be, 4) az apa és anyja vezeték és keresztnéve, 5) ezek foglalkozása és lakhelye, 6) a szülők állampolgársága, nemzetisége és vallása, 7) megjegyzés rovat (amelybe a szülőknek vagy gyámnak esetleges kívánságai és kijelentései kerülnek).

Az ujonnan jelentkezett gyermekeknek ilyen módon összeállított jegyzékéhez a szülők nyilatkozatait, az anyakönyvi kivonatokat és bizonyítványokat csatolatnak és azt az iskolaigazgató köteles legkésőbb július hó 1-ig jóváhagyás céljából az illetékes iskolai hatósághoz felterjeszteni. Vitás esetekben a közoktatásügyi miniszter dönt.

Az eljárást úgy kell lefolytatni, hogy a kisebbségi szakaszok szeptember 1-én az előadást megkezdhessek.

Ezzel a közoktatásügyi minisztérium összes korábbi rendelkezései, amelyek az állami iskoláknak kisebbségi szakaszaira történő beiratásra vagy ezek megnyitására vonatkoznak, érvényüket veszítik.

Nekünk magyaroknak az az érdekünk, hogy rajtunk ne muljon iskoláinknak a megnyitása, avagy gyermekeinknek a kisebbségi szakaszra beiratása. Ne vetesse senki a szemünkre, hogy gyermekeinknek módot adtak az anyanyelven tanulásra, de mi azt nem használtuk ki.

Mi tegyük meg a kötelességünket.

Panaszaikkal forduljanak a szülők akár hozzám, akár a községükben valakihez, aki hajlandó panaszukat felvenni és illetékes helyre juttatni. A panaszokat készséggel átvesszem és ugyanugy szolgálók felvilágosítással is.

Ismételem: nehogy később a mi mulasztásunknak lehessen betudni, ha itt-ott kérelmezés vagy jelentkezés hiányában nem lesz magyar iskola, vagy gyermekeink nem tanulhatnak anyanyelvükön.

Dr. Beák László

HIREK

FELHŐS IDŐ, ZIVATAR

Jugoszláviában a tengeremlék felső részén és a legészakibb részeken felhős, az ország többi vidékein részben felhős idő volt. A hőmérséklet nem változott lényegesen. A legalacsonyabb hőmérséklet Plevlyen 6 fok, a legmagasabb Demir Kapiján és Szi. Bródban 31 fok volt. Időjelzés: Nagyrészt felhős idő várható, helyenként zivattal és záporosóval. A hőmérséklet kissé csökken.

MAGYAR SZÜLŐK, MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTOK GYERMEKEIT!

A noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet holnap, csütörtökön tartja szokásos kávédelutóját. Az egyesület vezetősége kéri a tagokat, hogy a kávédelutánon minél számosabban jelenjenek meg.

A noviszádi nyugdíjasok egyesülete árviszkárosult tagjainak elengedte a tagdíj fizetését. A noviszádi árviszkárosultak javára szerény viszonyaihoz mérten tekintélyes pénzáldozatot hozott, elhatározta, hogy árviszkárosult tagjainak elengedi a tag- és temetkezési díj fizetését április és május hónapokra. Az egyesület nemcsak a megértésre talált a városban, bizonyosra vehető, hogy a nyugdíjasok megbizonyosodva afelől, hogy az egyesület mennyire szíven viseli tagjainak sorsát, a jövőben csak még nagyobb számban iratkoznak be a noviszádi nyugdíjasok egyesületébe.

Uszni nem tudók, okuljatok! Szomborból jelentik: Az idejű fűrdőidény csak most indult meg, de máris több halálos áldozatot követelt. Az áldozatok leginkább az uszni nem tudók meggondolatlan táborából kerültek ki. Hétfőn délután 4 órakor újabb halálos áldozata volt a fűrdőnek. Schnobl Jakab 28 éves bajmoki illetőségű szombori kereskedőségét Bayer József nevű barátjával lement a Kr. Petra-csatornára fűrdőni. Együtt mentek a vízbe s neki indultak a tulsó partnak. Bayer megkérdezte barátját, tud-e uszni, Schnobl kijelentette, hogy kitűnő uszó. Bayer, amikor a tulsó parton kiért, visszahézt, de barátját nem látta sehoh. Azonnal keresésére indult és hamarosan meg is találta, alig néhány méterre a parttól. Már nem volt benne élet. A szemtanúk szerint Schnobl a part közelében lebukott, majd ismét felszínre jött, de nem kiáltozott, nem kért segítséget. Később ismét eltűnt a víz alatt és nem is került elő többé. Schnobl hozzátartozóit értesítették a szerencsétlenségről.

Öngyilkossági kísérlet Bezdánban. Bezdánból jelentik: Tragikus öngyilkossági kísérlet történt hétfőn délután Bezdánban. Szigeti József 54 éves volt bezdáni hivatalnokot a rendőrség kórházra szállította és a rendőrségi legdóba szállította. Szigeti, aki az utóbbi időben teljesen elzúllott, engedélyt kért, hogy pillanatra kimenjen. Amikor a rendőrségi iroda asztalához ért, hirtelen felkapta az ollót és mellette megakadályozhatók volna, teljes erőből a mellébe döfte. Súlyos sérüléssel kórházba szállították, állapota nem életveszélyes.

Elítelt szuboticiai huscempészek. Szuboticiáról jelentik: A szuboticiai rendőrség tegnap délelőtt ismét huscempészekkel foglalkozott. Ezúttal 10 szuboticiai hentes állt a rendőrbíró elé, aki valamennyiüket bűnösnek nyilvánította és fejenként 200-200 dinár pénzbírságra ítélte.

„Ha meghalt a barátom, lőjjenek engem is agyon!..“

Hétfőn délután óriási részvét mellett temették Kikindán a szombati autószerencsétlenség alkalmával elhunyt Lászlóffy Elekét

Kikindáról jelentik: Kikinda város társadalmában még mindig a szörnyű autószerencsétlenség hatása alatt áll, amelyben Telbisz Ferenc földbírtokos súlyos sérüléseket szenvedett, autójának utasa pedig, Lászlóffy Elek 31 éves gazdasági felügyelő a helyszínen kiszenvedett.

A szerencsétlenség után azonnal bizottság szült ki a helyszínen s úgy a szerencsétlenség rekonstrukciójáról, valamint a földbírtokos vallomásából megállapították a borzalmas szerencsétlenség lefolyását.

Lászlóffy Elek reggel 8 órakor vezette az autót a garázsból a National-szálloda elé, ahol Telbisz szórakozott. A szállodából átmentek az Okolisanov-féle sörözőbe. Lászlóffy az autóban maradt, később pedig Telbisz is visszatért. A gazdasági felügyelő akart vezetni, Telbisz azonban nem hagyott neki békét és végül is a földbírtokosult a volánhoz. Lászlóffy azért ellenkezett, mert Telbisz

állandóan 80-100 kilométeres sebességgel szokott hajtani

s egyszer már szerencsétlenség érte. Akkor az autója pozdoriáig zuzódt, neki azonban esodálattosképpen nem történt komolyabb baja. Lászlóffy ezután a hátsó ülésen foglalt helyet, Telbisz pedig hatalmas iramban indult neki a kikinda-basahidi országutnak. Az autó egyszerre lekanyarodott az utról, majd Telbisz ismét vissza akarta vezetni, ekkor

nekirohant az eperfának és a

borzalmas ütődés következtében Lászlóffy feje akkorát rántult, hogy nyakcsigolyája eltrt.

A szerencsétlen férfi azonnal meghalt. Telbisz horda és lábtörést szenvedett, eszméletlenül terült el az uton. Amikor dr. Prekajszki tisztii orvos injekciója után visszanyerte eszméletét, ezt mondta:

— **Éle a barátom?.. Ha meghalt, lőjjenek engem is agyon!..**

Telbiszt beszállították a petrovgrádi kórházba, állapota súlyos, de nem életveszélyes. A helyszínen megtartott vizsgálat alkalmával megállapították, hogy az autó a szerencsétlenség pillanatában mintegy 100 kilométeres sebességgel szóruldozott. A legtragikusabb az egészben az, hogy a szerencsétlenség az utolsó emérfánál történt s ha Telbisz az autó visszavezetésével csak másodperceket is vár, a szerencsétlenség meg nem történhetett volna. Telbisz nagyon szenved Lászlóffy halála miatt. Iskolatársak voltak és az elhunythoz olyan mély barátság és bizalom fűzte, hogy gazdasági tanácsadóként szerződött. Lászlóffy Elekét hétfőn délután temették el óriási részvét mellett. Az elhunyt városszerte szerették és tisztelték, a legelőkelőbb körök szívesen látott vendége volt. Lászlóffy családja iránt általános részvét nyilvánul meg nemzetiségre való tekintet nélkül. Lászlóffy Elekben launk kikindai munkatársa, Lászlóffy Imre öccsét gyászolja.

Petrovgrádi és környékbeli hírek.

Kirjanszki Szvetozár büffétulajdonos jelentette a rendőrségen, hogy az elmúlt éjjel dr. Emil Gavrilica uccai büfféjében betörők jártak, akik elvittek 10 üveg szilviumot és egyéb szesz italokat összesen 1500 dinár értékben. A rendőrség megindította a nyomozást. — Szavin Iván 19 éves petrovgrádi földművelő, anyja, Szavin Kovinka távollétében feltörte a szekrényt és ellopott 1200 dinárt, majd megszökött. Az anyja jelentést tett fia szökéséről a rendőrségen azzal, hogy Iván most nem első ízben szökök meg. Mindaddig távolmarad, amíg a pénzbeli tart. — Izgalmas éjszakai kalandban volt része Poljanszki Eugen petrovgrádi kereskedőnek. Hétfőn este felesége társaságában 11 óra tájban a Plank-keerten keresztül utban volt hazaz felé, amikor a park közepén a sötét bokrokból két ismeretlen alak ugrott ki és pénzt követelt. Poljanszki zsebébe nyúlt, de nem pénztárcáját vette elő, hanem revolverét, ezt rászegte a támadókra, akik a fegyver látásra elmenekültek. Poljanszki a támadásról jelentést tett a rendőrségen és közölte a támadói személyleírását is, úgy hogy a rendőrség már nyomukban van. — Jevremov Sztevan petrovgrádi szerelő jelentést tett a rendőrségen, hogy Nyegoseva uccai műhelyéből ismeretlen tettesek elloptak különböző szerszámokat és anyagot összesen 1500 dinár értékben. — A novacrnjai társaság szövéletés támadt Sztankovics Cseda és Alekszina Iván földművelőgények között, akik herét kaszáltak. A szövéletés során kaszával támadták egymásra és a kaszapárbaj során Sztankovics súlyos fejsérülést kapott. A sérült földművelőgényt beszállították a petrovgrádi kórházba. — Novacrnja

határában nagyon elszaporodtak a különböző lepkék, mire az ottani községi előljáróság itóhadjáratot szervezett. A kártékony lepkéket az iskolás gyermekek irtják Selmecey János igazgatótanító irányításával. A községi előljáróság a gyermekeknek minden beszállított lepkéért egy parát fizet. Az alacsony »Beváltási ár« dacára is egyes ügyes fiúk 25-30 dinárt is keresnek naponta, amiből elképzelhető, mennyi lepke van Novacrnjában. — Kedden reggel beszállították a petrovgrádi kórházba Lekics Mije 27 éves opovói földművelő, akinek kilőtték egyik szemét. Lekics kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy a község határában munkába menet összetalálkozott egy Laza nevű emberrel, akivel összevesztett és Laza revolvert rántva rálőtt, a golyó pedig szemét találta.

Zsirszóda... Szuboticiáról jelentik:

Gassmann István szuboticiai munkás két és fél éves Juliska nevű kislánya a Napnyugati ugarokban lévő házukban megtalálta a zsirszódát és ivott belőle. A szerencsétlen kislány olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházban tegnap reggel meghalt. A megindult vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Gassmanné mosott s amikor a ruhákat elvitte kitergetni, itta meg a lánnya a zsirszódát. A vizsgálatot folytatják annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Argentín hajók nem jöhetnek Európába.

Buenos Airesből jelentik: Az Argentín kormány rendelettel megtiltotta, hogy hajói európai vizetek felé vegyék útjukat.

NOVISZADNÁL 632 CENTIMÉTERES TETŐZÉS UTÁN APAD A DUNA VIZE

Noviszádnál a Duna vize szombatról vasárnapra virradó éjjel 632 centiméteres magasság mellett tetőzött. Vasárnap csak egy centiméter esett a víz, hétfőn már hét centiméter, tegnap estig pedig tovább tíz centimétert apadt a Duna vize és így a zövdár elvonult Noviszádnál anélkül, hogy nagyobb veszélyt okozott volna.

MALIGYOSI HÍREK.

Vasárnap délután a Babi-féle vendéglő kuglizójában Csöke József és Ifju Papp Mihály péksegéd összeszóalkozott és Papp többször arculütötte ellenábasát. Csöke erre egy ávatlan pillanatban hátulról leütötte Pappot, Csökét előállították a rendőrségen. — Ifju Komáromi Ferenc kenderszállítás közben olyan szerencsétlenül esett le a kocsirol, hogy a kerekek átmentek a lábán, Komáromi súlyos zúzódásokat szenvedett. — A húsgalan napok bevezetése óta a községben többet dözött vágta és a húst kimérték a lakosság között. Az úymódon nagy kárt szenvedett hentesek panaszt tettek az Ipartestületnél, amely viszont feltüntetést tett a rendőrségen. A rendőrség több helyen házkutatást tartott s a húst elkobozta. A műkedvelő hentesek ellen megindult az eljárás. — A góztámadás elleni védekezésről szóó könyvecskét mindenki díjmentesen megkaphatja, a könyvet Csicsó községi szolgánál lehet kapni. — A szekési országos vásárt vasárnap tartották meg. A vásár a nagy felhajtás ellenére igen gyöngén sikerült.

Titokzatos holttestet vetett partra a Tisza.

Petrovgrádról jelentik: A vranycvói komp közelében a Tisza ismeretlen, erőteljes 30 év körüli férfi holttestét vetette partra. A hullán csak fűrdőruha volt, tehát nem állapíthaták meg személyazonosságát. Az első feltevés az volt, hogy a férfi fűrdés közben fulladt a vízbe, de ezt megdöntötte a boncpiás eredménye, amelynek során ugyanis kiderült, hogy az ismeretlen férfi nem fulladt a vízbe, hanem holtan került a Tiszába. Valószínűnek látszik, hogy gyilkosság áldozata, bár eddig még nem állapíthaták meg, milyen módon ölték meg. A vizsgálat folyamatban van.

Noviszádi rendőri hírek.

A noviszádi rendőrség előállította Zirkli Teréz 20 éves szombori illetőségű és Neuschwender Mária 19 éves vajszkai illetőségű háztartásbelieket, akik Noviszádon céltalanul ödöngöttek. Az előállított eselések elmondták kihallgatásuk alkalmával, hogy hétfőn érkeztek Noviszádra, de nem lettek munkát. Hétfőn este azután — kijelentéseik szerint — Sztanojevics Zsárkó pincér a lakására csalta őket és erőszakaskodott velük, de sikerült elmenekülniök. A rendőrség ezirányban megindította a vizsgálatot. — Szikora Mihajlo 27 éves bácsipetrováci mázólót letartóztatta a rendőrség, mert Mária Sztankónak a »Vig tengerész«-hez címzett vendégtöjéből tolat lopott. Szikoranál megjeltek az ellopott tolat, tettét beismeri. Kihallgatása után átadták a bíróságnak. — Márkin Makszim orosz menekültet és Mocsári Verát letartóztatta a rendőrség, mert ittas állapotban botrányt rendeztek az utcán. Rendőrileg lesznek megbüntetve. — Rákics Iván 28 éves vrbanyai illetőségű mészárossegédet letartóztatta a rendőrség, mert Édescser Antaltól ellopta a pénzt. Rákics beismerte tettét, kihallgatása után átadták a bíróságnak.

— A tiszai fürdés első szentái áldozata. Szentáról jelentik: Homolya István tizenhároméves fiú hétfőn délután társával együtt fürdeni ment. A gyermekek a csókai oldalon levő gödröknél mentek a Tiszába, ott fürödtek és játszódtak. Homolya István egyszer csak eltűnt az egyik gödörben és többé nem került a víz színére. Játársai segélykiáltására a helyszínre siettek a szentái halászok, akiknek hosszas keresés után sikerült megtalálni a szerencsétlen gyermek holttestét.

— **BÁCSPEAROVOSZELOI HIREK.** Péter Pál napján harmadszor kerül színre Cziráki-Fetter Imre Muskátlíja. A darabot az Ipartestület szabadtéri színpadán rendezik ugyanazzal a szereposztással, amely már kétszer nagyon megnyerte a közönség tetszését. A darab iránt nagy érdeklődés mutatkozik. — Az előjáróság elhatározta, hogy a fő és vasutacut ünnepnapokon s a hetipiaci napokon a nyár folyamán öntöztesse. Ez a határozat nemcsak a háztulajdonosok, de az összlakosság tetszésével találkozott. — Pravoszláv pünkösdi másnapjára Baluzsics Oszrén községi elnök gyűlésre hívta össze a képviselőtestületet, hogy néhány sürgős ügyet tárgyaljanak. Tekintve, hogy nem jelentek meg eleget a képviselők, csak egyetlen sürgős tárgyról határoztak. Elhatározták, hogy az előre nem látott kiadásokra felvett 35.000 dinárból légvédelmi alapot létesítsenek. A tárgysorozat többi pontját a következő közgyűlésen tárgyalják le.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál ígyünk reggel éhgyomorra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Reg. S. br. 15485/35.

— **SZENTAI HIREK.** A szentái realgimnáziumban szombaton fejeződtek be az előadások. — A városházán a közeli napokban megkezdődik a nyári beosztás és reggel 7-től déli 1 óráig lesznek hivatalos órák. Feleket azonban csak 8-12-ig fogadják. — Szombaton délelőtt az Ipartestület népes küldöttsége kereste fel Branovacsik Szevánt városléleket s kérte, a város hasson oda, hogy a Csókán beosztott dohánybevéltő állomást Szentára helyezzék át. — A rendőrség újabb rendelkezést adott ki, mellyel a legszigorúbban megtiltotta a gyalogjárón való kerékpározást. Mindenkit, aki a gyalogjárón hajtja kerékpárját megbüntetik. Ismétlődés esetén pedig megvonják az illető kerékpárhajtási engedélyét. — A rokkantak egyesülete felhívta a rokkantakat és özvegyeket, hogy a tagsági díjikat legkésőbb június 30-ig feltétlenül fizessék be.

— **BOGOJEVÓI HIREK.** Agoston Ferencet, a község köztisztviselőiben álló segédlelkészét Padéjra helyezték át plébánosi minőségben. — A rendőrség felszólítja a lakosságot, hogy vidéki vendégeiket azonnal jelentsék be a rendőrségen. — Több panaszra a rendőrség ismételt figyelmet fordít a kerékpározókra, hogy a járdán hajtani szigorúan tilos és este csak égő lámpával szabad kerékpározni. — Az építési szándékozó lakosokat figyelmezteti az előjáróság, hogy a legkisebb építkezéshez is engedély szükséges s aki előzetes engedély nélkül épít, megbüntetik.

— **KANIZSAI HIREK.** Kalmár Mór fakeskedőt árdragítás miatt 1000 dinár pénzbírságra és ötnapi elzárásra ítélte a rendőrség. Kalmárt az idén már másodszer büntették meg árdragítás miatt. — A hatóság nyomatkósan figyelmezteti a bórkereskedőket, hogy bört csakis iparigazolavánnyal rendelkező iparosoknak adhatják el, mert akik rajta érnek, hogy kontárnak ad el, szigorúan megbüntetik. — Az előjáróság felszólítja mindazokat, akiknek 50 métermázsán felül van morzsolt tengerijük, illetve több, mint 80 métermázsas csöves tengerivel rendelkeznek, hogy készletüket haladéktalanul jelentsék be a városháza 33. számú szobájában.

„A háború tartama alatt a csatater zárva“

A háború sok szomorú története mellett akad egy-két vidámabb epizód is. Bizonyára egész Európa nevetni fog azon a furcsa helyzeten, amelybe Van Braggen ur került. Ez a holland származású üzletember a világháború befejezése után kibérelt a hatóságoktól egy többszáz hold kiterjedésű területet. Flandriának azt a részét borzalmasan pusztította a háború. A vállalkozó szellemű holland olyan területet vett bérbe, amely a legélesebben mutatta a szörnyű ütközetek nyomait. Futóárkok, kiépített állások, rommalótt fedezékek, beduglott ágyúk és aknavetők borították a csatamezőt.

Allítólag még preparálta is egy kicsit, hogy hitelesebben hirdessék a flandriai ütközetek borzalmaát. Párizsból, Brüsszélből és a nagyobb nyugati városokból autóbuzsok vitték a háború utáni esztendőkbén az amerikai látogatók tizezreit erre a csataterre, amelyen egykori frontarcosok szakértő konferansz keretében magyarázták az egykori nagy ütközeteket. Cook irodáiban és a menetjegyírodákban hatalmas plakátok hirdették: »Látogassa meg a flandriai csatamezőket. Mérsékelt árú autóbuzsjegyek. Belepődij 15 frank.«

Van Braggen nagyszerű üzletet csinált. A látogatók szorgalmasan lefizették a 15 frankot, ezenkívül vásároltak is apróságokat, fényképeket, srappnell-szilánkokat és egyéb háborus emlékeket. A szerényebbek beérték azzal, hogy egy maroknyi véráztatta földet küldtek ismerőseiknek Flandriából.

A vállalkozó azt hitte, hogy csupán pár évig látogatják a kíváncsiak a csatamezőt. Kiderült azonban, hogy a tengerentúlról újabb és újabb tömegek érkeztek, mindenki kíváncsi volt a nagy harc színhelyére, ughogy még a legutóbbi nyáron is naponta átlag 4-5 autóbuzs ontotta a vendégeket.

Az új háború, mint ismeretes, majdnem pontosan követte a réginek az útját. Nemrégben német páncélosztagosok jelentek meg Flandriában és elsőpörtek Van Braggen ur nagy gondtal és fáradsággal kiépített és karbantartott lövészárkait. De a holland vállalkozó szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy ez a néhány száz holdnyi terület az ő magántulajdona és amikor bezárta az üzemet, annak rendje és módja szerint több helyen a következő szövegű táblát függesztette ki:

»A háború tartama alatt a csatater zárva«

— **Átkeresztelik az utcákat Rómában.** Róma városi tanácsa elhatározta, hogy az angol elnevezésű olasz utakat és utcákat átkeresztelik.

— **Hol jelennek meg a francia újságok?** A párisi sajtó követte a Reynaud-kormányt és vidékre költözött. Az Oeuvre jelenleg Saint Etienne-ben, a Le Petit Parisien Rennesben, a Le Petit Journal Limoges-ben, a Paris Soir és a Marianne Lyon-ban jelenk meg.

— **Női fürdőruhák, női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete:** Fischer J. és Fia. Novi Sad, Trg Oslobodjenja 2.

... Igen, de az *Idol* terpentines

— **Sorsom nem úgy alakult, ahogy akartam...** Szomborból jelentik: Koncsár Mihály 28 éves mészárossegéd, aki Haasz Adámmal volt alkalmazásban, hétfőn délután, amíg társai aludtak nagymennyiségű zsirszódaoidatot ivott. Borzalmas kínok között, életveszélyes állapotban kórházba szállították, kihallgatni még nem lehetett. Bucsuveleében ezt írta: »Sorsom nem úgy alakult, ahogy akartam, ezért inkább meghalok, mintsem tovább is így éljek.«

— **HOLLYWOOD LESZEREL.** Hollywood, ellentétben az egész fegyverkező világgal, leszerelte »hadseregét«. Több mint kétezzer emberből állott a hadsereg, amely 1920 óta résztvett az összes háborus filmekben és nagy csatákat harcolt végig.

— **Gibraltárból kiutasították a spanyolokat.** Madridból jelentik, hogy az angolok valamennyi spanyol állampolgárt kiutasították Gibraltárból.

— **FOTO AMATŐRÖK felvételeit legszebben és leggyorsabban BARTA I DRUG fotoszaküzlete dolgozza ki, Noviszád.**

— **Bombay kikötőjében kiakasztották a »Megtelt« táblát.** A bombayi kikötőben túrhetetlen tulzsfeltség mutatkozik. A hajóúrhányi következtében rengeteg árut kell elraktározni a kikötőben. A kereskedők jelenleg nem juthatnak raktárhoz, mert minden hely foglalt.

— **MARTONOSI HIREK.** A kanizsai pénzügyország figyelmezteti a lakosságot, hogy eperpálinkát csak előzőleges bejelentés és a fogvasztási adó kifizetése után szabad főzni. Akit mulasztáson érnek, szigorúan megbüntetik. — Mivel Martonoson az árvíz következtében igen nagymennyiségű termőföld parlagon maradt, az előjáróság tudomására hozza a lakosságnak, hogy földjük bevetése céljából ócsó muharmaggal láthatja el őket. Jelentkezni a község háza 8. számú szobájában lehet délelőttönként 11 óráig. — Bohata Mariska kerékpárjának vigyázatlanságból nekibajtott Szecsey Mihály martonosí lakos s a lánynak az összeütközés alkalmával közel husz centiméteres hosszúságban felszakadt a lábán a bőr. Szecsel ellen megindult az eljárás. — Gruik János kereskedő Szép György nevű alkalmazottjának kíséretében csónakázni ment. A csónak a nagy szében felborult, Gruik uszni kezdett a part felé, de észrevette, hogy Szép, aki nem tudott uszni, elmerült, erre visszafordult és életének kockáztatásával kimentette alkalmazottját. Gruikot gratulációval árasztották az ismerősei önfeláldozó cselekedete miatt.

— **Bonyodalmak a báránybőrűveg körül.** Petrovgrádról jelentik: Gyorgyevics Mirkó petrovgrádi járásbíró most tárgyalta Lekics Bózsó petrovgrádi iparosegyesületi elnök rágalmozási bünperét, amelyet Gyurics Mihos indított ellene dr. Dosen Vojisláv ügyvéd útján. A perirat szerint Lekics súlyosan megrágalmazta Gyuricsot az Iparosegyesület áprilisban megtartott évi rendes közgyűlésén, amikor is az egybegyűlt iparosok előtt kijelentette, hogy Gyurics báránybőrűsapkát követelt Miatov Szever szücsötől, hogy kedvezően intéztesse el egyik ügyét az iparosegyesületi választmánnyal. A tárgyaláson a zipartestületi elnök kijelentette, hogy nem érzi bünösnek magát. Az esetről hallomás útját szerzett értesülést és csak azért említette meg a közgyűlésen, hogy alkalmat adjon Gyuricsnak a vád tisztázására. A bíróság bünösnek mondotta ki Lekics Bózsót és 10 napi fogházra, 100 dinár pénzbüntetésre, valamint a perköltségek viselésére ítélte, a zitéle tvégrehajtását azonban egy évre felfüggesztette.

— **Öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet Kupuszinán.** Kupuszináról jelentik: Stefanovszki Mihály 60 éves gazdálkodó hosszabb idő óta különváltan élt feleségétől. Az idős férfi kiköltözött a szőlőbe, ahonnan a munkásokkal azt az üzenetet küldte a feleségének vasárnap, hogy hétfőn reggel ő is és gyermekei is menjenek ki a holttestéért, mert az éj folyamán meghal. Stefanovszki ezután bement Apatinba, vett két gyertyát és zsirszódát, amelyet pálinkában feloldva megivott. Korra hajnalban a szőlőcsősz figyelmes lett Stefanovszki elhaló segélykiáltására, vizet adott az öngyilkosjelöltnek, segíteni azonban már nem lehetett rajta, néhány perc múlva borzalmas kínok között meghalt. — Gyöngyösi Szaniszló 80 éves napszámos hétfőn reggel leült a tükör elé, kezébe vette a borotváját és el akarta metszeni a nyakát. A borotvát rányomta a torkára és meghuzta, mely sebet ejtett a nyakán s utána lefeküdt a földre, hogy vére elfolyjon. Tetőt hamarosan észrevették, orvoshoz viték az életunt aggastyánt, akit segélynyújtás után a szombori kórházba szállítottak. Kihallgatása alkalmával kijelentette, azért akart megválni az élettől, mert elaggott és megunta küzdelmekkel teli életét. Allapota reménytelen.

Fürdődresszek legnagyobb választékban
Faragónál Szubotica, Labor palota

— **Megnövekedett a nemzetközi Vöröskereszt munkája.** Genfből jelentik: A nemzetközi Vöröskereszt genfi központi hadifogolyvilávtartó hivatala hatalmas munkát végez. Most már nemcsak a hadifoglyok, hanem a nadműveletek során eltűnt polgári személyek után is kutat.

— **Törökországban eddig nem bántották az olaszokat.** Isztanbulból jelentik: Tizezer olasz él Törökországban. Rómába érkezett jelentések szerint a törökök eddig semmiféle intézkedést sem hoztak az olasz lakosokra vonatkozóan.

— **»A tengelyhatalmak győzelme, Spanyolország győzelme«**... Madridban tüntető tömeg vonult a német nagykövetség elé és tüntetett a német csapatok párisi bevonulása alkalmából. A német követ kijelentette, hogy a tengelyhatalmak győzelme Spanyolország győzelmét is jelenti.

— **FEKETICSI HIREK.** Faragó Katalin szubotráni lakos kerékpárján hazafelé igyekezett a nemzetközi uton. Feketicus határában Stammer Ernő feketicsi lakos motorkerékpárjával elütötte Faragó Katalint. A kerékpár összetört és a rajta ülő nővel együtt az árokba zuhant. Az asszonynak nem történt komolyabb baja. Stammer a sérültet beszállította dr. Dujmovics községi orvoshoz, aki elsősegélyben részesítette. — Dr. Hartmann szekicsi sebész szintén szerencsétlenség érte. A sebészorvos motorkerékpárján igyekezett Mállygyosra, a hátsó ülésen huga foglalt helyet. Feketicus közelében a motorkerékpár első gumija kipukkadt és dr. Hartmann, valamint a huga az uttestre zuhant. Arcukon és kezükön szenvedtek könnyebb sérülést, a motorkerékpár erősen megrongálódott. — Pláncis Lázár telepes Zigler András hentesi felkilo húst vásárolt, amelyről megállapította, hogy romlott. Azonnal jelentést tett a rendőrségen, a húst az állatorvos is megvizsgálta és szintén megállapította, hogy romlott. Eljárás indult Zigler ellen s ügyét áttették a törvénytörzőkhez, amely a közel jövőben mond ítéletet az ügyben. — A Vöröskereszt egyesület helyi szervezete ma este tanfolyamot nyit meg az első segélynyújtásról. A tanfolyam előadója dr. Dujmovics Ante községi orvos, a tanfolyamon csak meghívottak vehetnek részt.

□ 1940
Futba
NOVISZ (Barátság) Jugoszlavia
OSZLJEK 2:0 (2:0). I. Gragyal bajnok
ORSZ.
SZKOPI
csár 2:1 (mánya 3:2) ra s igy vább.
TIVAT: 3:2 (1:0). Hajduk g.
CSACSA 3:0 (1:0). mérkőzés nyert bef csapat m. Vasárna tezőmérk Csacsakor kán a K kal. Csac lyei SK
NEI
Arad: (2:0). A vasárnap Aradon 3 pat szép ellenfelet jával. Az dezet ad
A s be nagy való
Szombotték, lesz a B gyar Jugoszlá tozás m 100 m Urbies, pot. — 1500 m. nik, Tis — 4x10 Radonic Despot, Hacsek Ehrlich vics. Z Urbics. — Hár Kovacs Csures Madzsa Goics. Am sa a 100 DimAV Csányi VK, S BBTE, Hires 5000 r 10.000 BSZK Kis T rényi Tófalv mes E TSE. DTE. hely DIMA rely: Kalap MAC. dor, Sánd A renc lölték ken

Futball-eredmények

NOVISZAD: Trgovacski—Isztra 4:3. (Barátságos előmérkőzés a Kispest—Jugoszlávia nemzetközi viadal előtt.)

OSZLJEK: Szubotici ZsAK—Szlávia 2:0 (2:0). Északi Serlegmérkőzés.

Gragyanszki—pozsegi Gvozgyár 2:0. Bajnoki mérkőzés.

ORSZÁGOS LIGASELEJTEZŐ MÉRKÖZÉSEK

SZKOPLYE: SzSK—nisi Zselyezni—csár 2:1 (2:1). Az első mérkőzés eredménye 3:2 volt a Szkoplyei SK javára s így a szkoplyei csapat megy tovább.

TIVAT: Szarajevói Hajduk—Arzenal 3:2 (1:0). Az első mérkőzésen szintén a Hajduk győzött, az eredmény 4:0 volt.

CSACSAK: Jedinstvo—Valjevói SK 3:0 (1:0). A Valjevóban lejátszott első mérkőzés 1:1 arányú döntetlennel nyert befejezést s így most a csacsaki csapat megy tovább.

Vasárnap az országos bajnoki selejtezőmérkőzések során Banyalukán és Csacsakon lesznek viadatok. Banyalukán a Krajisnik a szarajevói Hajdukkal Csacsakon a Jedinstvo a Szkoplyei SK csapatával mér össze erejét.

NEMZETKÖZI MÉRKÖZÉS

Arad: Szeged FC—Aradi MTE 3:1 (2:0). A román portyán lévő Szeged vasárnap játszotta első mérkőzését Aradon 3000 néző előtt. A szegedi csapat szép küzdelemben biztosan verte ellenfelét Mester, Bihámy, Mester góljával. Az AMTE gólját Szabó középpofejezt adta.

A szombaf-vasárnapi beográdi jugoszláv-magyar atlétikai viadal válogatottjainak összeállítása

Szombaton és vasárnap, mint jelentettük, Beogradban atlétikai viadal lesz a jugoszláv válogatott és a magyar B) válogatott atléták között. A jugoszláv válogatott összeállítása (változás még lehetséges) a következő:

- 100 m: Kling, Jovanovics. — 200 m: Urbics, Raecics. — 400 m: Klinar, Despot. — 800 m: Nabernik, Strakar. — 1500 m: Kotnik, Tisir. — 5000 m: Kotnik, Tisir. — 10.000 m: Kvas, Brucsan. — 4x100 m: Stefanovics, Jovanovics, Radonics, Kling. — 4x400 m: Klinar, Despot, Markovics, Kling. — 110 gát: Hacsekovics, Ehrlich. — 400 m gát: Ehrlich, Skucek. — Magas: Abramovics, Zsifkovics. — Távol: Lazarevics, Urbics. — Rud: Lenert, Gyorgyevics. — Hármass: Lazarevics, Mitics. — Súly: Kovacevics, Novakovics. — Diszkosz: Csursics, Goics. — Gerely: Mrkusics, Madzsar. — Kalapács: Stepisnik, Goics.

A magyar B) válogatott összeállítása a következő:

- 100 m: Szigetvári PEAC, Novák DimAVAG. — 200 m: Pelsőczy TSE, Csányi IV. KISOK. — 400 m: Onódi VK, Sándor UTE. — 800 m: Harsányi BBTE, Gyergyói MÁVAG. — 1500 m: Hires UTE, Farkas Testvériség. — 5000 m: Szilágyi BBTE, Eper UTE. — 10.000 m: Németh MAC, Esztergomí BSZKRT. — 100 m gát: Hidas BLÉ, Kis TSE. — 400 m gát: Kiss TSE, Szörényi UTE. — Magas: Gáspár MÁVAG, Tófalvi (Tópper) FTC. — Távol: Vermes BBTE, Bakky DiMÁVAG, Kovács TSE. — Hármass: Somló MAC, Kapros DTE. — Súly: Csányi II. MAC, Rák hely ARAK. — Diszkosz: Horváth II. DiMÁVAG, Reiszky BSZKRT. — Gerely: Bényi PAC, Rák hely ARAK. — Kalapács: Rácz dr. MAC, Bertalan MAC. — 4x100 m: Novák, Regős, Sándor, Pelsőczy. — 4x400 m: Pelsőczy, Sándor, Onódi, Hires.

A magyarok egyik vezetője Hepp Ferenc dr. lesz, a másikat még nem jelezte ki véglegesen. A csapat pénteken délen utazik.



A Kispest csapata biztosan nyerte második noviszádi mérkőzését is

Kispest—beográdi Jugoszlávia 3:1 (2:0)

(Tegnap második kiadásunkból)

Közel három ezer főnyi közönség előtt játszotta le a Kispest hétfőn délután második noviszádi mérkőzését, a beográdi Jugoszlávia ellen. Mindkét csapat komplett felállásban lépett pályára s a noviszádi Szamardzsija játékvezető sipjelére a Jugoszlávia indította el a labdát. A beográdi csapat perceken át erősen ostromolja a Kispest kapuját, Boldizsárnak sok dolga van. A kispesti védelem ez fedezetsor nagyon jó. A csatárok azonban kissé kényelmesekek. A lassu, de kitartó esőben a csapatok felélénkülnek. A 18. percben megszületik az első gól. Cseh remek egyéni akcióval átmegy a Jugoszlávia védelmén s közelről bombáz. 1:0.

A gól után a Kispest jut fölénybe, gölt azonban csak 21 perc múlva, a 39. percben sikerül elérnie Olajkár II. révén. A kispesti középcsatár megismétli Cseh bravurját: hiába gáncsolják, lökdörik, lefut a baloldalon és 15 méterről nagy erővel lö a hálóba. Lovrics megkésve vetődik. 2:0. A következő lefutás ismét gölt ígér, de Kincses alig 5 méterről hibáz. A második féldőben tart a kis-

pesti fölény, a 2. percben sarokrugás a Kispest javára. Kincses szépen íveli a labdát, Olajkár II. azonban a kapufának lövi. Hálószaqqató bomba volt!...

13 percben nagy kavargás a kispesti kapu előtt, Boldizsár csak szerencséjével menti a veszélyes helyzetet. A 15. percben Cseh szabadrugás után kiszökik, egyedül lefut s még Lovrics kapust is kicselezi 3:0-ra emeli a gólok számát. A közönség mulat a furcsa gólon s megállapítja, hogy a Kispest jobban játszik, mint vasárnap a Vojvodina ellen. A 22. percben Sztavkov góljával 3:1-re szépit a Jugoszlávia. A 31. percben Kincses lövését Lovrics nehezen menti szögletre. A 40. percben a játékvezető eléggé indokolatlanul tizenegyet ítél a Kispest ellen, Petrovicsnak azonban nem sikerül a rugás, a labda elkerüli a hálót. A mérkőzés lanyha játékkal ér véget. Szamardzsija — eltekintve a 11-es-től — jól vezette a mérkőzést, amely mindvégig barátságos és sportszerű keretek között folyt le.

Kis KK mérkőzés Beogradban

A BSK 3:0 (1:1) arányban biztosan győzött a Venus ellen

Bodola kulcsfontosságú szünetet szenvedett a mérkőzésen

Ötezer főnyi közönség előtt, Ujvári magyar játékvezető bíráskodása mellett hétfőn délután játszották le Beogradban a BSK—bukarasti Venus kis Középeurópai Kupa mérkőzést. A mérkőzést biztosan és megérdemelten nyerte a BSK, bár az eredmény talán mást mutatott volna, ha az első féldő 3. percében Bodola nem esik el olyan szerencsétlenül, hogy kulcsfontosságú szünetet szenvedett azonnal kórházba szállították s a Venus 10 emberrel folytatta a játékot. A játékosokat lelkiileg is

nagyon megviselte játéktársuk szerencsétlensége s ez meglátszott viselkedésükön is.

Az első gól az első féldő 12. percében esett, Valjarevics rossz helyzetben kapja a labdát, váratlanul lö s a nem várt labda a hálóba száll. 1:0. A második féldő 18. percében Nikolics eredményes (2:0), a harmadik gölt nem sokkal később Glisovics lötte jobbszélről. A lövés olyan erős volt, hogy kivédésére gondolni sem lehetett. Ujvári jól vezette a mérkőzést.

A Kis Középeurópai Kupa mai mérkőzéseinek színhelye Záhreb és Szarajevó

Szarajevóban: Szlávia—Ferencváros, Záhrebben: Gragyanszki—Ujpest

A vasárnap indult kis KK mérkőzések során ma két nagyfontosságú mérkőzés lebonyolítására kerül sor. Záhrebban a jugoszláv országos bajnok Gragyanszki a budapesti Ujpest csapatával mérkőzik, hogy melyik csapat lesz a győztes, jósolni sem lehet. Az Ujpest kipihentén áll ma gyepre, a Gragyanszki ezzel szemben nyolc nap leforgása alatt három kegyetlen nap leforgása alatt három kegyetlen mérkőzést játszott és kissé fáradtan indul a kis KK-nak. Előnye: a megszokott játéktér s az a lelke-

sedés, amely a játékosokat eltölti a megnyert bajnokság közvetkeztében. A mérkőzés, amely délután 2 órakor kezdődik, lendületes, nagyszerű sport ígér.

Az Ujpest vasárnap este megérkezett Beogradba. A pályaudvaron Popovics Kika, a BSK főtitkára fogadta az ujpestieket s ugyanabba a szállodába kalauzolta, amelyben a Venus volt megszállva. A budapesti játékosok hétfőn délelőtt könnyű edzést tartottak a BSK-pályán és teg-

nap kora reggel elutaztak Záhrebba.

A »Fradí« vasárnap este 10 órakor utazott el Budapestről. Utvonalanak főbb állomása Pécs, országhatár, Vinkovci, Szlavon Bród, Szarajevó. A csapat hétfőn éjjel negyed tizenkettőkor érkezett meg Szarajevóba. A vonatba Budapestre a vezetőkön kívül a következő játékosok szálltak be: Csikós, Soyka dr., Polgár, Lázár, Sárosi III., Pósa, Bíró II, Kiss, Kiszely, Jakab, Berényi, Gyetvai és Pálincás. A játékosok valamennyien jókedvűek, kivéve Kiszelyt »Lapajt«, aki Jugoszláviában észrevette, hogy utiböröndjét Budapestre felejtette. Az ugratásnak se vége, se hossza. Amikor Csikós is csipkedni kezd, Lapaj rámergesedik: »Csak hallgass!... Legalább nem nekem kell majd cipelni a gólokat, amiket beszedsz a szarajevói csatároktól!...« A Ferencváros tegnap délelőtt könnyű edzést tartottak, délután a várost és környékét tekintették meg. A mai mérkőzéssel kapcsolatban jóslatunk: szép küzdelem után 2:1 arányú Fradí győzelem.

Rövid sport híreik

A Jugoszláv Labdarugó Szövetség új labdarugó szabályai szombaton, 22-én lépnek életbe. A nagy és körültekintő munkát igénylő szabályzatot ifju Hadzsi Koszta szövetségi titkár készítette. A szabályzat legérdekesebb újítása az, hogy a kiállított játékos mindaddig nem játszhat, amíg meg nem jelenik a fegyelmi bizottság előtt. Így megszűnik a jövőben, hogy egyes játékosok súlyos szabálytalanságok után is mindaddig játszottak, amíg ügyében nem döntött a fegyelmi bizottság.

A NAK asztali teniszjezői vasárnap a Beográdi OSZK ping-pong csapával barátságos mérkőzést játszottak a noviszádi Beltéri Katolikus Kör nagytermében. A mérkőzés délelőtt 10 órakor kezdődik. A NAK teniszjezői ugyanekkor teniszversenyben mérik össze tudásukat a BOSZK teniszjezőivel a NAK-pályán. A mérkőzések iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Az országos bajnok Gragyanszki csapata valóságos diadalmenetben vonult haza Záhrebbe. Vinkovcin, Szlavonbródban és Sziszákon hatalmas tömeg gyűlt össze a pályaudvaron és lelkesen éllette a csapatot. Záhrebban több ezres tömeg volt a pályaudvar épülete előtt, üdvözlő beszédek voltak, himnusz, diadalmenet. Az ünneplésből kijutott Bukovi Marcinak is, a Gragyanszki edzőjének. A tegnapi »Jutarnji List« sport-szerkesztője kijelenti, hogy a Gragyanszki győzelme egyúttal a horvát labdarugó sport győzelmét is jelenti. Az Ujpestről igen rokonszenvesen ír, szép mérkőzést jósol és Zsengellért a legveszedelmesebb magyar góllövőnek tartja. A mérkőzés iránt Záhrebban óriási érdeklődés nyilvánul meg.

Kula: JSK—Zemuni Gragyanszki 3:1 (2:0), barátságos mérkőzés, bíró Lukics. A gólokat a JSK részéről Tremli rugta, a Gragyanszkiét a jobbösszekötő. A mérkőzés mindvégig sportszerű volt, az eredmény reális.

Máliigyas: Noviszádi Zselyezni—Bela Zvezda 1:1 (1:0), barátságos mérkőzés, játékvezető Priboj. Az eredmény reális.

Szubotica: Bácska—Katonai válogatott 4:1 (1:0), barátságos mérkőzés, bíró Sárcevic.

TŐZSDE

BEOGRADI ÉRTÉKTŐZSDE

Devizák: (Kínálat — kereslet dinárokban) + 28.5% prim.

Junius 18.

London (egy font) 164.87—161.67, Newyork (100 dollár) 4485—4425, Genf (100 svájci frank) 1003.81—993.81, Szaloniki (100 drachma) magánkliring 38.05—37.35, Newyork magánkliring 5520—5480, Berlin magánkliring 1470.

Allampapírok: 7%-os beruházási kölcsön — 91, 7%-os Hip. bank kötvény — 100.50, 8%-os külföldi kölcsön — 94, 7%-os külföldi kölcsön — 34, 2 1/2%-os Ratna Steta — 390, 6%-os bégluk 60.50, 8%-os dalmát agrár — 54.

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Noviszád, Szombor és középbácskai 255—257, felsőbácskai 256—258, baranyai 253—255, tiszai uszály 258—260, felsőbánáti 255—257, délbánáti 250—252, szerémi és szlavóniai 255—257, Rozs, bácskai 215—217.50, bánáti 212.50—215, Arpa, bácskai és szerémi 207.50—210, Zab, szerémi és szlavóniai 208—210, Tengeri, bácskai vrscai és indiai paritásban 216—218, Buzaliszt nullás gg és g 370—380, kettős liszt, nullás gg és g 370—380, kettős 345—355, ötös 325—335, hatos 305—315, hetes 275—285, nyolcas 175—180, szerémi és szlavóniai nullás gg és g 365—375, kettős 340—350, ötös 320—330, hatos 300—310, hetes 270—280, nyolcas 175—180, Buzakorpa jutazsákokban, bácskai és szerémi 162.50—165, bánáti 160—162.50, Dara bácskai és bánáti, zsák nélkül 390—400, Fehér bab, bácskai és szerémi 2%-os, zsák nélkül 435—440, Sertézsír 25 Filós kánákban brutto nettóért 1850—1860, hordókban, netto, franko hordó 1900—1925, Irányzat: szilárd, Forgalom: közepes.

KÜLFÖLDI TŐZSDEZARLATOK

Zürich: Beograd 10, London 16.25, Newyork 446, Milánó 22.50, Berlin 178.25, Bukarest 2.25.

«(★★★)»»

□ A német birodalmi vasút multévi merlege. Berlinből jelentik: A német birodalmi vasút most közölt üzleti jelentése szerint 1939. csaknem 100 millió márkás üzemi fölösleggel zárult. Annál figyelemreméltóbb ez, mert éppen az elmúlt esztendő támasztott halatlanul nagy követelményeket a német birodalmi vasutakkal szemben. Egy mást követték: a Memel-vidék megszállása, a Cseh-Morva protektorátus feiállítás, a lengyel hadjárat s ennek kapcsán a lengyel vasutak átszervezése és a most folyó háború szállítmányainak lebonyolítása. A német birodalmi vasút, a világ legnagyobb egységesen vezetett közgazdasági vállalata teljesítményeinek méreteiről néhány szám adhat fogalmat. A személy- és podgyászforgalomból 1.69 milliárd, a teherforgalomból pedig 3.77 milliárd márká bevétele adódott. A vasúti bevételek értéke — ideszámítva az ujonnan átvett vasutakat is — 38.9 milliárd márkát, a saját tőke 20.1 milliárd márkát tett ki. A keleti tartományok és Lengyelország megrongált vasútvonalait helyreállították s az 1922-ben elvágott vonalakat ismét hozzászabták a Birodalom színhálózatához. Az anyagfogyasztás terén a négy éves terv követelményeihez alkalmazkodtak. A vágányok beszerzésével kapcsolatban főleg a keleti tartományok vasvágányait foglalkoztatták. A vagonpark kiegészítése és modernizálása s a nagy vasúti építkezések, pl. a berlini Nord-Süd-S-Bahn kiépítése a háború ellenére programszerűen tovább haladt.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.—dinar, vastagbetűs 2.—dinar. A legkisebb apróhirdetés ára 12.—dinar. Hirdetéseket a másnaplagra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig vesszük fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

Városi Mozi, Szubotica

Hétfőtől—szerdáig

A világhírű énekes

Tito Schipa

és a francia szépség

Mireille Balin

zenés filmje

A vágy dala

(Terre de feu)

Gazdag pótműsor!

Hatvanhat

»ÖVÉNYHARMAT utazásnál jobb üdítő minden másnál! Ára 14 dinár. Jelligéje: »A valódi igazi kincs, utánzatnak értéke nincs!« 1873

Prof. Lavedan-féle

RÁNCTALANÍTÓ OLAJ

koncentrált »C« és »F« vitamintartalommal és biológiailag standardizált teknőg-hormon-komplexummal. Ránctalanító ereje, bőrfirító hatása varázslatos! Ára 45 dinár. Postán költségmentesen szállítja a főlerakat: 100 esztendő Gubauer-patika, Bač. 3032

ALLAST KERES

JÓ HAZBÓL való kísérettségivel rendelkező flu tehnikus tanoncnak ajánlkozik. Címe: Dora Josip, Plavna. 3484

INTELLIGENS hölgy, aki jól főz házvezetőnői vagy üzletvezetőnői állást keres. Jó bizonyítványokkal és többévi gyakorlattal rendelkezik. Szíves megkereséseket: »Becsületese« jellegével a kiadóhivatal továbbítja. 3501

ZONGORÁK hangolását, szakszerű javítását vállalja Kocsis János, Noviszád, Kalvinova u. 18. 3524

ARVIZKÁROSULT asszony, akinek férje katona, bejárónői vagy más munkát vállal. Noviszád, Ruzska ucca 40. 3553

Ne hamarkodja Ön el üzleti könyveinek lefektetését, hanem forduljon előbb szakemberhez, s így sok felesleges gondtól szabadul meg

BORBELY LAJOS professzionista könyvszakértő, Noviszád, Postaház 75. Lakás: Kralja Petra II. 162. számú ház melletti új uccában

Mindennemű vadontermő gyógynövényt, gyökeret, virágot, narancshéjat

legmagasabb áron veszek. - Községekben vásárlókat keresek. Ültetési szerződéseket előnyösen csinál

BLUM gyógyszerár, SZUBOTICA (Főpostánál)

ELADÓ

MOTORKERÉKPÁR, 100 ccm. teljesen jókarban lévő eladó. Fruskogorac K. D. Noviszád, Ustavska u. 1. 3551

ELADÓ KISKAMENICÁN 10 szőlő. Érdeklődni: Noviszád, Petra Zrinyszkog, 61 szám alatt. 3552

JÓL BEVEZETETT koresma eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3555

Több használt komplett AJTÓ és ablak eladó. Forgács, Pasiceva 22, Noviszád. 3559

KIADÓ

ÜZLETHELYISEG nagyon forgalmas helyen, alkalmas vas-, rőfös-, fűszer- és borbélyüzletnek, azonnal kiadó. Érdeklődni: »Biztos megélhetés« jeligen a kiadóban. 3541

LAKÁSOK KIADÓK. Modern három, kettő és egyszobás lakások kiadó azonnalra. »Liszt Kutyevasznika« Noviszád, Carinszka 13. 3562

KERESLET

PLEVNA cukorkagyár proviziós, helyi ügynököt keres. Csak személyes jelentkezés. 3557

ELSŐRENĐŰ FODRASZNÓT azonnali vagy elsejei belépésre keresek. Paska Sándor, Futoska 56. 3561

HAZMESTERNEK felvétetik mechanikus vagy szerelő, kinek felesége takarítást vállal. Noviszád, Zselezniczka u. 19. 3560

KENEDICH KÁROLY

angol úrisszabó

SUBOTICA

Strossmayerova 11.

FIAT AUTOMOBILE

AUTOUNION

DKW WANDERER AUDI-HORCH

PIRELLI-AUTOGUMI

AUTO ALKATRÉSZEK ÉS FELSZERELÉSEK

AUGUST KUTALEK-NOVISZÁD

KRALJA PETRA II. 64-84. TELEFON 31-06

WARTA ACCUMULÁTOR VALVOLIN ABTÓ-OLAJ

ÁLLANDÓ NAGY RAKDAR ÉS HASZNÁLT AUTÓK

KÜLÖNFÉLE

DR. FILIPON CREM a legjobb és legelterjedtebb nappali krém. Kapható: gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban és kereskedésekben. APOTEKA KÜCHLER, VRSAC. 2474

SZEPLŐT, pattanást, hémlést, orrvörzést és más arcfeszítatlanságot pár tegely használata után biztosan eltüntethet DARUVÁRI krém minden szaktünetben kapható. Háromszoros nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küld: BLUM gyógyszerár, Szubotica.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a szomorú hírt, hogy a legidősebb anya, nagymama, anyós és rokon

özv. Svarc Lászlóné

szül. Grishaber Lotti

életének 71-ik évében június 18-án rövid szenvedés után csendesen elhunyt.

Felejtethetetlen halottunk földi maradványait ma, szerdán, június 19-én délelőtt 10 órakor temetjük a noviszádi izraelita temető halottas házában.

Émléket kegyelettel őrizzük!

Noviszád, 1940. június 19.

Svarc Leó, Blitz Lenka szül. Svarc, Szmatana Juliska szül. Svarc gyermekei. Svarc Erzsébet, Blitz Emil, Szmatana Lajos meny. vejjei. Szmatana Duci, Szmatana Eva, Svarc Ildó, Lederer Vera unokái és a kiterjedt rokonság.

„Orthopäd“ cipőket

minden fájóslábra, a legújabb módszerek szerint garanciával készít

Gál István, Szubotica Zrinjski tér 2

„AZORDIN” tisztítást és kelmetestést Magyar Béliánál

vegeztessen. Szubotica, Zsidótemplom során. Fiókok: Szatara Kanizsa és Novi Knyezsevac

VEMHES, NEM VEMHES

Kunszentmiklóson a kaszinó előtt álldogál a kocsis egy lóval. A lovat aznap vette meg a kocsi gazdája, egy odaváló földbirtokos. Nézik a lovat a kaszinó urai s találgatják, vemhes e vagy sem?

Vitatkoztak, de nem tudtak dülőre jutni.

Mikor leghevesebb a vita, akkor érkezik oda Sk...y állatorvos.

— Na, öreg — fordul felé az egyik ur. — jókor jössz.

— Vemhes-e ez a kanca, vagy nem vemhes?

Az öreg állatorvos, aki büszke volt a tudományára, szemügyre veszi a lovat, nézi, tapogatja s végül határozottan kijelenti:

— Akkor ellik ez meg, amikor én! Reggelre a kanca megellett...

Reggeli Ujsag

Uredništvo i administracija

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50

Telefon: 21—37, éjjel 20—58

Felcíós kiadó: Andree Denso

A kiadóhivatali levelek vasárnapon: Elazsek Forumo

Pretpiata — Előfizetés:

Egy hóra 28.— dinár

(kihordó útján 30 din.)

Három hóra 80.— dinár

(kihordó útján 86 din.)

Félévre 160.— dinár

(kihordó útján 172 din.)

izlazi svakodneвно - Megjelenik naponta

Post. čekovni račun — Postacsekkszámia:

Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692